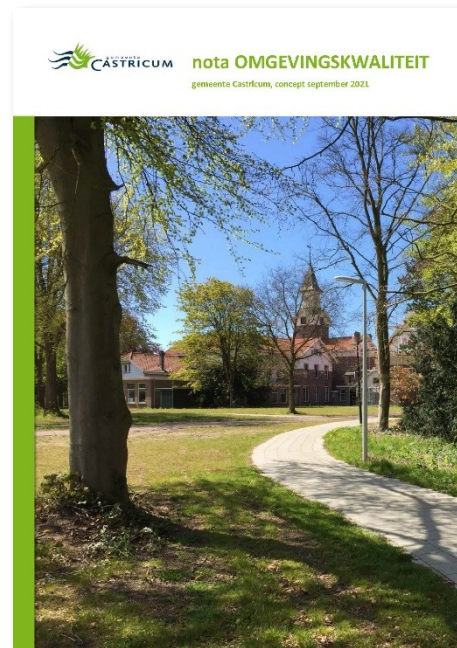

NOTA BEANTWOORDING ZIENSWIJZEN

14 maart 2023

Beantwoording van zienswijzen en de voorgestelde wijzigingen in de conceptnota's omgevingskwaliteit van de gemeenten Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo.

Inhoud

1. INLEIDING.....	
2. ZIENSWIJZEN RECLAMANTEN.....	
2.1. Reclamant 1.....	
2.2. Reclamant 2.....	
2.3. Reclamant 3.....	
3. MOTIE GEMEENTERAAD UITGEEST.....	
4. AMBTELIJKE WIJZIGINGEN.....	

1. Inleiding

In het kader van de vaststellingsprocedure hebben de concepten van de Nota Omgevingskwaliteit Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo gedurende zes weken ter inzage gelegen van 21 december 2022 t/m 1 februari 2023.

Gedurende deze inzageperiode kon een ieder schriftelijk of mondeling zienswijzen indienen. Een zienswijze is tijdig ingediend wanneer zij voor het einde van de termijn van terinzagelegging van het ontwerp is verzonden/ontvangen.

Er is voor gekozen om de vier conceptnota's tegelijkertijd ter inzage te leggen en één gezamenlijke Nota beantwoording zienswijzen te maken omdat:

- het format van de vier Nota's Omgevingskwaliteit gelijk is en de tekst van de nota's elkaar overlappen;
- er is gestreefd om de vier nota's in format en waar relevant qua inhoud gelijk te maken (met behoud van de 'couleur locale');
- inspraakreacties die hout snijden voor alle 4 de nota's relevant kunnen zijn.

In deze Nota beantwoording zienswijzen zijn de zienswijzen op de conceptnota's en de reactie van gemeentewege hierop opgenomen. Per reclamant is opgenomen:

- de zienswijze (om de deelreacties te kunnen onderscheiden zijn deze genummerd).;
- de beantwoording van de gemeente;
- of de beantwoording leidt tot aanpassing van de Nota Omgevingskwaliteit (per deelreactie aangegeven).

Er zijn drie zienswijzen binnengekomen. Daarnaast is ook een motie van de gemeenteraad Uitgeest opgenomen. De zienswijzen zijn tijdig ingediend en daarmee ontvankelijk. In verband met de Wet bescherming persoonsgegevens zijn de namen van reclamanten niet genoemd.

2. Zienswijzen reclamanten

2.1. Reclamant 1

Samenvatting

De zienswijzen heeft betrekking op het concept van de **Nota Omgevingskwaliteit van de gemeente Bergen**. De reclamant heeft waardering voor hetgeen in de conceptnota is geformuleerd, maar constateert ook lacunes in beschrijvingen welke zouden kunnen leiden tot veronachtzaming van waardevolle cultuurelementen die in het landschap zijn verankerd. De reactie bestaat uit commentaar op het eerste beschrijvende deel van de conceptnota (deel A) en met name hoofdstuk 2 en 3.

Zienswijze en reactie gemeente per onderdeel

No.	PAGINA	DEELREACTIE	BEANTWOORDING GEMEENTE	AANPASSING
		Opmerkingen per bladzijde		
1	p.10-12	<p>Geologie / geografie. De tekst is niet helder en ook niet compleet waar het gaat om de geologische ondergrond en de geografie die daarvan het gevolg is. Kort samengevat gaat het om het volgende.</p> <p>1. De basis van de bewoning zijn de strandwallen, gevormd in de millennia vóór het begin van de jaartelling. Deze wijken juist in de gemeente Bergen af van het gewone 'zandbankpatroon', zoals de strandwal Oudorp-St Pancras of die van Limmen-Heiloo-Alkmaar. Bergen en Schoorl liggen op een min of meer west-oost uitwaaierende stroom- of haakwal, ontstaan aan de noordkant van het Zeegat van Bergen. Daardoor lopen juist deze formaties ver oostwaarts door tot dichtbij de oostgrens (het huidige Noordhollands Kanaal). Dit geeft een van het 'Hollandse' patroon afwijkende nederzettingsstructuur. Dit wordt op p. 10 wel genoemd, maar is in de verdere beschrijving niet overgenomen.</p>	<p>Het doel van hoofdstuk 2 is om een compacte beschrijving te geven van de ruimtelijke context. De beschreven landschappelijke en stedenbouwkundige ontwikkeling is een weergave in hoofdlijnen. De geologische en geomorfologische ontstaansgeschiedenis is zeker interessant, maar deze nota leent zich niet voor verdere verdieping.</p> <p>Het volgende wordt verwerkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - In Schoorl (Buitenduin), Bergen (Bergerbos en Westdorp) en Egmond-Binnen (Limmerweg) zijn nog resten van de oude duinen te vinden, die met de term 'nollen' worden aangeduid. - Bij Schoorl en Groet is de verstuuving tot in de 19de eeuw doorgegaan.	Ja

No.	PAGINA	DEELREACTIE	BEANTWOORDING GEMEENTE	AANPASSING
		<p>De Egmondten liggen op een strandwal, die ter hoogte van 't Woud begint en steeds breder wordt tot aan de lage duintjes op de grens met Bakkum. Ook hier is de structuur van wegen, bewoning en cultuurland ('geesten') anders dan bij de andere op de strandwallen gelegen dorpen. De meeste strandwallen zijn afgevlakt bij het in cultuur brengen van de gronden. In Schoorl (Buitenduin), Bergen (Bergerbos en Westdorp) en Egmond-Binnen (Limmerweg) zijn nog resten van de oude duinen te vinden, die met de term 'nollen' worden aangeduid.</p> <p>2. Over een groot deel van de meest westwaarts gelegen strandwallen zijn in de middeleeuwen en de vroeg-moderne tijd de jonge duinen opgestoven, de hoogste van Holland (het 'uitzichtsduin' bij Schoorl op +54 meter). De meest ingrijpende overstuiving vond tussen ca 1200 en ca 1600 plaats. Bij Schoorl en Groet is de verstuiving tot in de 19de eeuw doorgegaan. Het (deels aangeplante) bos langs de hoge binnenduinrand heeft de rand van de verstuiving min of meer gefixeerd. Elders, met name in de Egmondten, zijn delen van het binnenduin afgezaagd en ontgonnen. Dit maakt, dat de Heereweg (ook gespeld Herenweg) vanaf Wimmenum tot even voorbij Egmond-Binnen niet meer langs de duinvoet loopt. De afwijking bij Bergen (via Eeuwigelaan-Breelaan) is te wijten aan een late overstuiving van de oorspronkelijke weg ter hoogte van het bospad het Slangen laantje in de 16de eeuw. Overigens komt de naam Heereweg in heel Holland voor, van Camperduin tot voorbij Den Haag; het is de gebruikelijke naam van de grafelijke route langs de Hollandse kust.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - De hoogste duin van Holland: het 'uitzichtsduin' bij Schoorl op (+54 meter). 	
2	p.10	<p>Het Oer-IJ bestond tot in de eerste of tweede eeuw, en mondde uit in de Noordzee bij Castricum. De Zuiderzee ontstond pas omstreeks 1164-1170.</p>	<p>Terechte nuancering. Tekst wordt aangepast in: <i>'Het gebied ten zuiden van Bergen, met de Egmondten waterde af richting het zuiden via het systeem van de voormalige Oer-IJ.'</i></p>	Ja
3	p.10	<p>De jonge duinen ontstonden niet 'rond 1200', maar tussen ca 1200 en ca</p>	<p>Terechte nuancering. Tekst wordt aangepast in: <i>'Tussen circa</i></p>	Ja

No.	PAGINA	DEELREACTIE	BEANTWOORDING GEMEENTE	AANPASSING
		1600.	<i>1200 en 1600 ontstonden de duinen die we nu kennen.'</i>	
4	p.10	De bouwlanden op de strandwallen werden als 'geestland' of 'geest' aangeduid, een woord dat tussen ca 900 en ca 1850 algemeen was in Holland. Van groei 'van akkertjes tot akkercomplexen' was geen sprake.	De groei van akkertjes tot akkercomplexen is twijfelachtig en wordt daarom achterwege gelaten. Tekst wordt aangepast in: <i>'Op de strandwallen lagen de bouwlanden, die als geesten werden aangeduid. De Bergense woonwijk Zanegeest verwijst hier nog naar.'</i>	Ja
5	p.12	De bewoning lag op de strandwallen, niet alleen 'langs de randen'. Daar liepen vooral de verbindingswegen.	Terechte nuancering. Tekst wordt aangepast in: <i>'Op de strandwallen ....'</i>	Ja
6	p.12	De dorpen ontstonden niet 'bij zo'n geest', maar de geesten ontstonden bij de dorpen. Alle dorpen in de gemeente Bergen bezaten 'geestland', maar de duidelijkste structuren lagen of liggen in Camp (grotendeels door kustafslag verdwenen), Hargen, Groet, Catrijp, Bergen (waaronder Zanegeest en Zuidergeest), Wimmenum en ten zuiden van Egmond-Binnen. In Schoorl, Egmond aan den Hoef, Rinnegom en Egmond-Binnen zijn ze minder duidelijk aanwijsbaar.	De geest leende zich voor bouwland en nederzettingen vanwege de verminderde kans op overstroming. Tekst ' <i>bij zo'n geest'</i> wordt aangepast in ' <i>op zo'n strandwal'</i> .	Ja
7	p.12	De opstreckende verkaveling in de Aagtdorperpolder is van eenzelfde ouderdom (10 ^{de} /11 ^{de} eeuw) als die in de Oudburgerpolder en vormt de eerste fase van de ontginning van het 'Scorlewald' (noordelijke Geestmerambacht).	Terechte nuancering. Tekst wordt aangepast in: <i>'... groef men vanaf de 10de eeuw langgerekte sloten om ...'</i>	Ja
8	p.12	De passage over de aanleg van het zeedorpenlandschap is natte-vingerwerk; de duin landjes hier stammen over het algemeen pas uit de 19de eeuw.	De laatste 2 zinnen van de betreffende alinea worden aangepast in: <i>'De kenmerkende verdiept aangelegde akkercomplexen in de duinen van Egmond, ontstonden in de 19de eeuw (zeedorpenlandschap). Sommige van deze akkertjes zijn nog altijd als volkstuin in gebruik.'</i>	Ja

No.	PAGINA	DEELREACTIE	BEANTWOORDING GEMEENTE	AANPASSING
9	p.12	Het water uit het IJ vormde geen reden voor de eerste dijk aanleg, de Zanddijk tussen Egmond Binnen en Limmen (ca 1100). Deze was het initiatief van de Abdij. De dijk van Bergen naar Alkmaar (Kogendijk-Rekerdijk, ca 1215} was een grafelijk initiatief. De oudste Schoorlse Zeedijk (Oudendijk) werd weer geïnitieerd door de Abdij. De Evendijk stamt uit een latere periode.	De Zanddijk is een van de eerste dijken van Noord-Holland en dus het noemen waard. Tekst wordt aangepast in: <i>'Vele zijn waarschijnlijk aangelegd op last van de Abdij van Egmond. Tussen Egmond-Binnen en Limmen werd rond 1100 de Zanddijk opgeworpen. Andere dijken volgden, zoals de Kogendijk-Rekerdijk tussen Bergen en Alkmaar en de Oudendijk bij School. Mettertijd volgden dijken parallel aan de strandwallen, om het water van de Berger- en Egmondermeer buiten te houden, denk aan de Krommedijk-Kromme Hogedijk-Hogedijk langs Wimmenum, Egmond aan den Hoef en Egmond-Binnen of de Nesdijk en het Wiertdijkje ten zuiden van Bergen.'</i>	Ja
10	p.12	Zuiderdijkje, Hogedijk, Kromme Hogedijk, Hofdijk, Krommedijk, Wiertdijkje, Nesdijk en Veeredijkje zijn aangelegd om de oeverlanden langs Berger- en Egmondermeer in cultuur te brengen. Dit noemt men kogen of aandijkingen (13de eeuw). Het zijn dus geen defensieve dijken maar scheidingen tussen oeverland en meer.	Tekst wordt aangepast. Zie tekstvoorstel bij opmerking 9.	Ja
11	p.12	De droogmaking van de Berger- en Egmondermeer werd in 1565 voltooid (staat elders wel juist).	Terechte correctie. Tekst '1566' wordt aangepast in '1565'.	Ja
12	p.14	De Abdij werd niet vóór het midden van de 10 ^{de} eeuw gesticht (er is verwarring met de oudste kerk, die in 922 al wel bestond). Ook de 'stichting' van Egmond aan Zee is historisch niet gedocumenteerd en ieder jaartal is dus speculatief.	In 922 wordt het vrouwenklooster gesticht. In 950 wordt het vrouwenklooster vervangen door een mannenklooster. Tekst wordt aangepast in: <i>'In 922 wordt bij het huidige Egmond-Binnen een nonnenklooster gesticht, later in de 10de eeuw opgevolgd door een benedictijns mannenklooster die uitgroeide tot de Abdij van Egmond (Sint-Adelbertabdij) met een grote culturele, religieuze en historische betekenis.'</i>	Ja

No.	PAGINA	DEELREACTIE	BEANTWOORDING GEMEENTE	AANPASSING
			Ook de datering '10de eeuw' dat de abdij aan de kust huizen liet bouwen (stichting Egmond aan Zee) wordt verwijderd.	
13	p.14	Egmond aan den Hoef ontwikkelde zich niet langs de Herenweg maar 'in de schaduw van' het Slot.	Terechte nuancering. Tekst ' <i>langs de Herenweg</i> ' wordt verwijderd.	Ja
14	p.14	Het stenen huis van Jan van Bergen stamt uit de 15de eeuw en kan dus geen 'buitenplaats' worden genoemd.	Terechte correctie. Het kasteel van Jan van Bergen wordt als voorbeeld van een buitenplaats verwijderd.	Ja
15	p.14	Niet de Hoeverweg, maar de Meerweg vormde de verbinding tussen Alkmaar en Egmond aan den Hoef. Ook de Bergerweg heette aanvankelijk Meerweg.	Terechte correctie. De tekst ' <i>Hoeverweg</i> ' wordt vervangen door ' <i>Meerweg</i> '.	Ja
16	p.14	De tramverbinding is niet 19de_eeuws, maar stamt van 1905. Zie ook de volgende bladzijde.	Terechte correctie. Tekst wordt aangepast in: ' <i>Begin 20ste eeuw ....</i> '	Ja
17	p.16	Het woord 'geestgronden' is misleidend. Dit werd juist gebruikt voor de afgezande strandwallen, met name in de 'Bollenstreek' van Zuid-Holland, en niet voor de strandwallen zelf.	Terechte nuancering. Het woord ' <i>geestgronden</i> ' wordt vervangen door ' <i>strandwallen</i> '.	Ja
18	p.16	De bebouwing in Bergen aan Zee stamt voor ongeveer 45%, en die in Egmond aan Zee (vóór de grote uitbreidingen) voor zeker 65% nog uit vooroorlogse gebouwen.	Terechte nuancering. Tekst wordt aangepast in: ' <i>Een groot deel van de bebouwing in de dorpen dateert dan ook van na 1945, ...</i> '	Ja
19	p.16	Bergen aan Zee kent niet 'enkele panden' uit de wederopbouw, maar de gehele zeereep, met o.a. 'Nassau-Bergen', 'Neptunus', de 'Alexanderflat' en de bebouwing tussen Jac Kalffweg/Julianalaan en C.F. Zeiler-Boulevard (met kenmerkende lessenaardaken).	Terechte correctie. De tekst ' <i>enkele</i> ' wordt verwijderd.	Ja
20	p.16	Egmond aan Zee werd geen toeristische badplaats, maar was dat al vanaf	Terechte nuancering. Tekst wordt aangepast in: ' <i>Egmond aan</i> '	Ja

No.	PAGINA	DEELREACTIE	BEANTWOORDING GEMEENTE	AANPASSING
		het prille begin in 1856.	<i>Zee kreeg als toeristische badplaats moderne appartementengebouwen aan de boulevard.'</i>	
21	p.26	Het is wel van belang om het begrip 'landgoed' duidelijk te omschrijven. Dat is: een landhuis van het patriciaat met daarbij behorend domein, d.w.z. tuinen, bossen, bouw- en weiland en pachtboerderijen. Het Oude Hof was dat (net als Nijenburgh in Heiloo), Maesdammerhof en Rampenbosch in mindere mate, Schuijlenburgh en het hier niet genoemde Waterrijk niet. Beide laatste waren 'gewone' buitenplaatsen.	Terechte nuancering. Tekst wordt aangepast in: <i>'Een landgoed bestaat uit een landhuis van het patriciaat met daarbij het domein, dat wil zeggen tuinen, bossen, bouw- en weiland en pachtboerderijen. In de gemeente zijn meerdere landgoederen aanwezig, zoals het Oude Hof en in mindere mate Maesdammerhof en Rampenbosch'</i> En toevoeging in de derde alinea: <i>'Ook in Wimmenum is een historische buitenplaats, het kleine Schuylenburg.'</i>	Ja
22	p.38-39	<p>Op de inleidende pagina's (38-39) worden verschillende gebieden onderscheiden als 'beschermd', 'bijzonder' en 'basis'. Deze indeling en kwalificaties zijn ontleend aan de oude Welstandsnota en behoeven herziening. Bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bergen aan Zee: 'bijzonder' voor de gehele structuur, en niet zozeer voor de Kerkstraat. - Egmond-Binnen: niet alleen de Herenweg, maar ook Abdijlaan, Luilaantje en Limmerweg bepalen de nederzettingsstructuur. - Groet: het gehele gebied tussen Herenwegen Achterweg benoorden en bezuiden de kerkbrink moet worden meegenomen. - Bergen: tot de lintstructuren behoren o.m. ook Dorpsstraat, Loudelsweg, Ruinelaan, Hoflaan en Breelaan. - Egmond aan Zee: de Voorstraat is vooral als invalsweg heel bijzonder. Waarom de Boulevard wel als 'bijzonder' wordt aangeduid is niet nader gemotiveerd. - In de buitengebieden wordt slechts kort gesproken over, en dus niet verder ingegaan op de dijkjes en polderpaden, en de bijzondere 	<p>Uitgangspunt bij het opstellen van de nota was om geen structurele of grote beleidswijzigingen op te nemen. De regieniveaus zijn daarom beleidsneutraal overgenomen uit de huidige welstandsnota van Bergen.</p> <p>Deze reactie wordt meegenomen in een eerstvolgende evaluatie en eventuele herziening van de nota.</p>	Nee

No.	PAGINA	DEELREACTIE	BEANTWOORDING GEMEENTE	AANPASSING
		<p>verkaveling en het patroon van sloten en vaarten, die aansluit op o.m. de duinrellen in de randpolders.</p>		
23	p.41-42	<p>Bergen</p> <p>Dat Bergen in oorsprong een agrarisch dorp was, is juist. Maar de ontwikkelingen gingen al in de 17de eeuw een andere richting uit, met name door de grootscheepse aanleg van het Hof (1643-1660). Dit zorgde samen met beide andere buitenplaatsen (Rampenbosch en Maesdammerhof) al in de 18de eeuw voor een grote aantrekkingskracht op dagjesmensen en rondtrekkende topografische tekenaars. Reeds vanaf ca 1860 werden er renteniershuisjes gebouwd en is er gewerkt aan verbetering van de verkeersverbindingen. Dankzij de omstreeks 1770 aangelegde Dorpsstraat groeide het dorp door vestiging van winkels en kleine ambachtelijke bedrijven. De komst van de tram (1905) en de stichting van Bergen aan Zee (1906) brachten een stroomversnelling teweeg. De kunstenaars behoorden tot de eerste groep die zich permanent in het dorp vestigde (1900). Dat zij 'in mindere mate' kwamen is dus onjuist.</p> <p>De nederzettingsstructuur is in hoge mate bepaald door de ligging op de west-oost uitwaaierende strandwal. De kern van het dorp (de Kerkbuurt) bleef tot ver in de 19de eeuw nog klein, maar dankzij de hiervoor vermelde Dorpsstraat werd de grootste buurschap Oostdorp nauwer met het centrum verbonden. Tot de aanleg van de Stationsstraat (1913) was de wijk direct ten zuid-zuidoosten van de Kerkbuurt (ook 'Molenbuurt' genoemd) het centrum.</p> <p>Na 1913 en vervolgens na de aanleg van het Plein (1960) verschoof de centrumfunctie naar het noorden. Van belang is ook, dat langs de Breelaan in korte tijd (1901-1920) een complete 'pensionstrook' ontstond met kwalitatief hoogstaande architectuur. Particulier initiatief leidde in dezelfde tijd tot kleine, waardevolle bouwprojecten: Russenplein, Adama van</p>	<p>De betreffende tekst vormt een compacte beschrijving van het gebied en de aanwezige kernkwaliteiten en beperkt zich tot het historische deel van de kern. De lintstructuren, woongebieden en buitengebieden komen in andere paragrafen aan de orde. De voorgestelde aanvullingen zijn zeker interessant, maar deze nota leent zich niet voor verdere verdieping.</p> <p>Het volgende wordt verwerkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Toevoegen dat al vanaf de 17de eeuw ging het een andere richting op met name door de grootscheepse aanleg van het Hof (1643-1660). - Verwijderen dat kunstenaars 'in mindere mate' vestigden in Bergen. - Toevoegen dat de nederzettingsstructuur in hoge mate is bepaald door de ligging op de west-oost uitwaaierende strandwal. 	Ja

No.	PAGINA	DEELREACTIE	BEANTWOORDING GEMEENTE	AANPASSING
		<p>Scheltemaweg, Jan Oldenburglaan, Dokter van Peltlaan, Eikenlaan, Beemsterlaan, Broekbeeklaan, Stroomerlaan en last but not least Park Meerwijk.</p> <p>Het Van Reenenpark en Westdorp worden dikwijls als voorbeelden genoemd van goede bouw in een groene omgeving, maar evenals Tuin- en Oostdorp en het naoorlogse project 'De Negen Nessen' is de bescherming van deze buurten alleen planologisch (dus zwak) gegarandeerd. De beschrijving van Bergen beperkt zich helaas tot het centrum en is dus verre van compleet.</p>		
24	p.43-44	<p>Bergen aan Zee</p> <p>De basis van dit planmatig opgezette dorp is gelegd door de ontwerpen van Leonard Springer (1907) en H.P. Berlage (1908). De structuur wordt naast de kustlijn bepaald door twee toegangswegen, de Zeeweg en de spoorweg, alsmede de twee groene longen ten noorden en zuiden daarvan (Engelse Park, nu Engelse Veld, en Parnassiapark). De 'hotelstrook' langs het Van der Wijckplein, de Boulevard, de Koloniehoeck, Parkweg/Transvaal en de als centrum gedachte Kerkstraat zijn daarvan uitwerkingen en/of toevoegingen. Het nooit gerealiseerde 'dorpscentrum' was dus secundair.</p> <p>Ook de bewering, dat het dorp zich pas na de Tweede Wereldoorlog als badplaats ontwikkelde, is uiteraard niet juist. Het badbedrijf bloeide vóór 1940 en bracht welvaart in de gehele toenmalige gemeente. Van de wederopbouw is, op basis van de oude structuur, alleen het terugbrengen van het afgebroken gedeelte van het dorp gerealiseerd. Grote uitbreidingen (Noordlob, Zuidlob, Engelse Veld en vallei met Vredeskerkje) zijn sindsdien uitgebleven. Het dorp wordt dus gekenmerkt door een mengeling van vooroorlogse architectuur en wederopbouwarchitectuur, die beide als zeer waardevol moeten worden beschouwd en samen voor de kleinschaligheid en het intieme karakter van het dorp zorgen. De handhaving en zelfs uitbreiding van de natuur versterken de belevingswaarde die Bergen aan Zee</p>	<p>De betreffende tekst vormt een compacte beschrijving van het gebied en de aanwezige kernkwaliteiten en beperkt zich tot het historische deel van de kern. De lintstructuren, woongebieden en buitengebieden komen in andere paragrafen aan de orde. De voorgestelde aanvullingen zijn zeker interessant, maar deze nota leent zich niet voor verdere verdieping.</p> <p>Het volgende wordt verwerkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De basis van dit planmatig opgezette dorp is gelegd door de ontwerpen van Leonard Springer (1907) en H.P. Berlage (1908). De structuur wordt naast de kustlijn bepaald door de Zeeweg en de voormalige trambaan, alsmede de twee groene longen ten noorden en zuiden daarvan (Engelse Park, nu Engelse Veld, en Parnassiapark). - Jaartal '1905' wijzigen in '1907'. - Tekstnuancering doorvoeren waarbij wordt benadrukt dat het dorp al voor 1940 ontwikkelt tot badplaats. - Onder 'Gebiedskwaliteiten Bergen aan Zee' wordt toegevoegd: 'Het dorp wordt gekenmerkt door een 	Ja

No.	PAGINA	DEELREACTIE	BEANTWOORDING GEMEENTE	AANPASSING
		<p>nog altijd onderscheidt van de meeste andere badplaatsen langs de Noordzeekust. Plannen voor grootschalige nieuwbouw passen niet helemaal (of volgens velen zelfs helemaal niet) in dit beeld.</p> <p>De beschrijving van Bergen aan Zee in de nota gaat uit van een verkeerd beeld van de oorspronkelijke opzet en de nog altijd herkenbare stedenbouwkundige structuur.</p>	<p><i>mengeling van vooroorlogse architectuur en wederopbouwarchitectuur.'</i></p>	
25	p.44	<p>Egmond aan den Hoef</p> <p>Egmond aan den Hoef heeft niet zozeer een agrarische oorsprong, als wel een dienstverlenende functie gehad aan het Kasteel van Egmond. Na de verwoesting daarvan bleef de plek nog enkele eeuwen sterk in trek bij de elite. Dat blijkt onder meer uit de bouw van hofsteden en kleine buitenplaatsen, waarvan er nog een enkele bestaat.</p> <p>Het dorp heeft in de loop van de eeuwen wel degelijk een duidelijk afgebakend centrum gekregen. Dat ligt tussen de bebouwing aan de Slotweg en die langs de oorspronkelijke Hoevervaart (nu Julianaweg) en bevatte nog in het begin van de 20ste eeuw een groot aantal centrumfuncties: raadhuis, scholen en kerken, molen, haven, station, horeca en winkels. Het verdwijnen van de meeste van deze functies in de tweede helft van de 20ste eeuw is kenmerkend voor talloze dorpen in Nederland en omliggende landen. De uitbreiding met een groot aantal woonwijken aan de noord- en zuidzijde, en eerdaags ook aan de westzijde ('Delversduin') lijkt daarmee in tegenspraak.</p> <p>Dat het oude centrum, het beschermde Slotkwartier, niet meer als hart van het dorp fungeert, is op zich juist, maar of dit weer een bindend element zou kunnen zijn voor de dorpsamenleving is de vraag. Het is immers de aanzuigende werking van het buurdorp Egmond aan Zee, dat de centrumfuncties van 'De Hoef' reeds lang heeft overgenomen. De</p>	<p>De betreffende tekst vormt een compacte beschrijving van het gebied en de aanwezige kernkwaliteiten en beperkt zich tot het historische deel van de kern. De lintstructuren, woongebieden en buitengebieden komen in andere paragrafen aan de orde. De voorgestelde aanvullingen zijn zeker interessant, maar deze nota leent zich niet voor verdere verdieping.</p> <p>Het volgende wordt verwerkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Toevoegen dat het dorp ook een dienstverlenende functie had voor het Kasteel van Egmond. - Toevoegen van de volgende tekst: <i>'Het dorpscentrum ligt tussen de bebouwing aan de Slotweg en langs de oorspronkelijke Hoevervaart (nu Julianaweg) en bevatte tot het begin van de 20e eeuw nog een groot aantal centrumfuncties. Het historische deel van de dorpskern ligt rond het kasteel van Egmond.'</i> 	Ja

No.	PAGINA	DEELREACTIE	BEANTWOORDING GEMEENTE	AANPASSING
		beschrijving van Egmond aan den Hoef heeft dus aanvulling.		
26	p.45	<p>Egmond aan Zee</p> <p>Over de wijze en de tijd van ontstaan van Egmond aan Zee zullen we niet in discussie gaan; daarover zijn de meningen te zeer verdeeld. Wel is het vermeldenswaard, dat van het oorspronkelijke middeleeuwse dorp nagenoeg niets meer bewaard is gebleven. Dat is, samen met de monumentale oude St Agneskerk, door kustafslag in zee verdwenen. Het huidige Pompplein, dat nu aan de westkant van het dorp ligt, behoorde drie eeuwen geleden nog tot het meest oostelijke deel ervan. De huidige resten van de vissersbuurten zijn dus subrecent en dateren grotendeels uit de 18de en 19de eeuw. Dat maakt ze niet minder waardevol voor de geschiedenis van het dorp.</p> <p>Uit de mede door CCK-leden uitgevoerde 'pilot' ter inventarisatie van beeldbepalende panden of combinaties van panden is inmiddels gebleken, dat de structuur van de oude 'vissersbuurt' tussen Zuiderstraat en Piet Heinstraat sinds de oudste kadastrale opmeting van 1821 nauwelijks is veranderd - al is de bebouwing zelf in de meeste gevallen in fasen is gerenoveerd. Het is opvallend, dat in de nota de Voorstraat slechts summier wordt beschreven. Deze entree is visueel zeer fraai, met historische plekken als de begraafplaats en het vissersmonument, het oude tolhuis en het stationsgebouw (het enige bewaarde kleine station in de wijde omgeving), de paleisachtige Prins Hendrik-Stichting en de monumentale Oud-Katholieke St Agneskerk in de zichtas. Van de straten die omstreeks 1900 zijn ontstaan is met name de Emmastraat interessant door zijn afwisselende en architectonisch interessante bebouwing.</p> <p>Verder ontbreekt in de nota een echte beschrijving van de Boulevard en de</p>	<p>De betreffende tekst vormt een compacte beschrijving van het gebied en de aanwezige kernkwaliteiten en beperkt zich tot het historische deel van de kern. De lintstructuren, woongebieden en buitengebieden komen in andere paragrafen aan de orde. De voorgestelde aanvullingen zijn zeker interessant, maar deze nota leent zich niet voor verdere verdieping.</p> <p>Het volgende wordt verwerkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Toevoeging van tekst: <i>'Van het oorspronkelijke middeleeuwse dorp is nagenoeg niets meer bewaard is gebleven. Dat is, samen met de monumentale oude St Agneskerk, door kustafslag in zee verdwenen.'</i> - Toevoegen van tekst: <i>'De Voorstraat vormt een belangrijke toegangsweg met historische plekken zoals de begraafplaats, het vissersmonument, het oude tolhuis en het stationsgebouw en de monumentale Oud-Katholieke St Agneskerk in de zichtas.'</i> <p>Uitgangspunt bij het opstellen van de nota was om geen structurele of grote beleidswijzigingen op te nemen. De gebiedsindeling is daarom beleidsneutraal overgenomen uit de huidige welstandsnota van Bergen. De Boulevard is in de welstandsnota getypeerd als woongebied en als zodanig overgenomen in de nota (zie paragraaf 3.1.1.).</p>	Ja

No.	PAGINA	DEELREACTIE	BEANTWOORDING GEMEENTE	AANPASSING
		<p>daaraan gelegen moderne bebouwing (maar ook de vuurtoren 'Van Speijk'), wordt er niets gezegd over de noordflank met de bewaard gebleven koloniehuzen, over de 'lankies' (duinlandjes) en over het beschermde Torensduin achter het Museum van Egmond. Zij vormen echter alle een deel van de sterke identiteit van het 'Derp'.</p> <p>Met andere woorden: ook de beschrijving van Egmond aan Zee is opvallend incompleet.</p>		
27	p.47	<p>Egmond-Binnen</p> <p>De analyse van Egmond-Binnen is niet juist. Er is geen sprake van 'een langwerpig geestdorp' (zoals Oudorp en Uitgeest). De nederzettingen loopt juist van west naar oost, dus dwars over de ligging van de noord-zuid lopende strandwal. De Adelbertuskerk en de locatie van de oudste kerk (schuin achter 'Nieuw Westert') vormen het ene eind van de as, de oude Abdij en de haven vormen het andere eind.</p> <p>Archeologisch onderzoek heeft uitgewezen, dat de bebouwing langs de Abdijlaan is gelegen op een opgehoogd terrein, en dat deze niet alleen uit simpele boerenwoningen bestond, maar ook uit huizen met een handelsfunctie. De nabijheid van de Abdij zorgde immers voor een levendig verkeer van personen en goederen, die de plaats, hoe klein ook, een zeker stads karakter hebben gegeven. Waarschijnlijk heeft deze oorspronkelijke functie er tevens voor gezorgd, dat de kruising met de Heereweg veel sterker dan in Egmond aan den Hoef een dorps aanzien heeft gekregen.</p> <p>Voor de nederzettingenstructuur van Egmond-Binnen zijn tevens van belang de wegverbindingen met Limmen (Limmerweg) en met Heiloo (Vennewatersweg), de Doelen met het tweede haventje, de verschillende Schulpwegen vanaf het strand en het Luilaantje als een soort 'achterweg'</p>	<p>De betreffende tekst vormt een compacte beschrijving van het gebied en de aanwezige kernkwaliteiten en beperkt zich tot het historische deel van de kern. De lintstructuren, woongebieden en buitengebieden komen in andere paragrafen aan de orde. De voorgestelde aanvullingen zijn zeker interessant, maar deze nota leent zich niet voor verdere verdieping.</p> <p>Het volgende wordt verwerkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tekst verwijderen dat Egmond-Binnen een langwerpig geestdorp is. - Toevoegen van de tekst: <i>'De nabijheid van de Abdij en de handelsfunctie die daarvan uit ging heeft er voor gezorgd dat de kruising met de Heereweg een dorps aanzien heeft gekregen.'</i> - Toevoegen van de tekst: <i>'Door de redelijk geïsoleerde ligging, zonder concurrentie van nabij gelegen grotere dorpen, heeft Egmond-Binnen een deel van zijn centrumfuncties kunnen behouden.'</i> 	Ja

No.	PAGINA	DEELREACTIE	BEANTWOORDING GEMEENTE	AANPASSING
		<p>parallel aan de Heereweg.</p> <p>Egmond-Binnen heeft daarmee vanouds een groter en gecompliceerder dorpscentrum gekregen dan Egmond aan den Hoef, terwijl de 20-ste eeuwse uitbreidingen juist van een kleiner omvang zijn gebleven.</p> <p>Door de redelijk geïsoleerde ligging, zonder concurrentie van nabij gelegen grotere dorpen, heeft het echter een deel van zijn centrumfuncties kunnen behouden. Daaraan heeft uiteraard de herbouw van de Abdij, maar ook de directe nabijheid van het natuurgebied Noordhollands Duinreservaat, zeker bijgedragen.</p> <p>De analyse van Egmond-Binnen als nederzetting verdient dus aanvulling.</p>		
28	p.48	<p>Groet</p> <p>De beschrijving van Groet is wel uiterst summier. Die beperkt zich tot de kerkbrink, waarbij zelfs het oude raadhuisje niet wordt genoemd. Het dorp is klein, maar toch wel wat groter dan hier aangeduid. De structuur van een hoofdweg (de Heereweg) en een buurtweg (de Achterweg) geeft juist hier een bijzonder karakter aan het dorp.</p> <p>Langs de hoofdweg staan nog vele monumentale stolpboerderijen, de grootste reeks in de gehele gemeente - die loopt vanaf de Vaarweg tot aan het Hargergat, dus ook buiten het dorp. Deze bebouwing drukt echter ook zijn stempel op het dorpscentrum en moet alleen al daarom worden vermeld. De Achterweg kenmerkt zich juist door kleinschaligheid. De even aangestipte doorzichten vind men langs de gehele binnenduinrand, juist ook vanaf Schoorl-Bregtdorp noordwaarts.</p> <p>Een beschrijving van alleen kerk en kerkbrink geeft dus een onvolledig beeld</p>	<p>De betreffende tekst vormt een compacte beschrijving van het gebied en de aanwezige kernkwaliteiten en beperkt zich tot het historische deel van de kern (rond de Kerkbrink). De lintstructuren, woongebieden en buitengebieden komen in andere paragrafen aan de orde. De voorgestelde aanvullingen zijn zeker interessant, maar deze nota leent zich niet voor verdere verdieping.</p> <p>Het volgende wordt verwerkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De structuur van het dorp bestaat uit een hoofdweg (de Heereweg) en een buurtweg (de Achterweg/Hogenolweg). 	

No.	PAGINA	DEELREACTIE	BEANTWOORDING GEMEENTE	AANPASSING
		van Groet.		
29	p. -	<p>Schoorl</p> <p>Een beschrijving van het dorp Schoorl ontbreekt vreemd genoeg in deze reeks. De kern is weliswaar klein (vergelijkbaar met Groet), maar kent een specifiek karakter waarvan een beschrijving noodzakelijk is. Het combineert de onmiddellijke nabijheid van het duin (zoals Groet) met de ligging van een groene enclave, het 'Groene Hart', direct ten noordoosten van het dorp (zoals de twee groene gebieden in Bergen aan Zee).</p> <p>Dat dit in planologisch opzicht beperkingen met zich meebrengt is in de langdurige discussie over de herinrichting van het centrum wel gebleken. Schoorl is het enige dorp in de gemeente Bergen, dat nog als vanouds als het centrum (kerk, raadhuis, school, dorpscafé) tussen de verschillende buurschappen of buurten ligt. Dat maakt een beschrijving uiteraard lastig, maar betekent ook een uitdaging. Er zijn oudere uitbreidingen ten noorden en zuiden van het Groene Hart, er is de Damweg met Schoorldam, er is de overgang naar Bregtdorp en Catrijp, en er ligt het landschappelijk zeer gevarieerde Aagtdorp aan de zuidkant.</p> <p>Tenslotte zijn er de nieuwere uitbreidingen Schoorl-Oost, Jan van Scorelpark en Bregtdorp, die nieuwe structuren aan het veelkleurige landschap van Schoorl hebben toegevoegd. Misschien zouden ook de recreatieparken nog afzonderlijk moeten worden genoemd.</p>	<p>In de nota wordt onderscheid gemaakt in historische dorpskernen en lintstructuren. Waarbij de historische dorpskernen alleen betrekking hebben op het historische deel en niet de om- en aanliggende woongebieden.</p> <p>Uitgangspunt bij het opstellen van de nota was om geen structurele of grote beleidswijzigingen op te nemen. De gebiedsindeling is daarom beleidsneutraal overgenomen uit de huidige welstandsnota van Bergen. Schoorl is in de welstandsnota getypeerd als lintstructuren en als zodanig overgenomen in de nota (zie paragraaf 3.1.1.).</p> <p>Deze reactie wordt meegenomen in een eerste evaluatie en eventuele herziening van de nota.</p>	

No.	PAGINA	DEELREACTIE	BEANTWOORDING GEMEENTE	AANPASSING
30	p.48-51	<p>Lintstructuren</p> <p>Zoals eerder gezegd, is de Heereweg in zijn verschillende verschijningsvormen een onderdeel van de grafelijke weg over de strandwalgronden van geheel Noord- en Zuid-Holland. Er wordt in de tekst wel gerefereerd aan het uitzicht vanuit de polder op de duinen, maar niet aan de doorkijkjes vanaf de duinvoet (of de duintoppen) het polderland in. Vooral rond 't Woud en tussen Schoorl en Groet dreigen deze doorzichten steeds verder dicht te groeien. Het is reeds lang een wens om dit tegen te gaan, maar een algemene richtlijn daartoe ontbreekt.</p> <p>Uit het voorgaande in de nota blijkt overigens wel, dat het onderscheid tussen 'lintstructuren' en lintbebouwing in de dorpskernen vaak moeilijk te trekken is, zoals blijkt uit de nogal summiere beschrijving van Groet en het geheel ontbreken van Schoorl.</p>	<p>Terechte nuanceringsen. De tekst p.49 wordt aangepast in: <i>'Niet alleen het zicht op het duinlandschap is herkenbaar, maar vanaf de duinvoet (of de duintoppen) ook het polderland.'</i></p> <p>De tekst op p.30 wordt aangevuld met: <i>'Het onderscheid tussen de gebiedstypen - zoals tussen lintstructuren en de dorpskernen - is niet altijd eenvoudig aan te geven. Op de volgende kaarten met de gebiedsindeling is aangegeven wat de begrenzingen zijn. Dat neemt niet weg dat in alle redelijkheid bij elke individuele ingreep gekeken wordt welk gebiedstype en daarmee kwaliteiten bepalend zijn.'</i></p> <p>Toelichting: de begrenzingen zijn beleidsneutraal gebaseerd op de huidige welstandsnota en hooguit geactualiseerd op basis van de actuele situatie en perceelsgrenzen.</p>	<p>Ja</p> <p>Ja, alle nota's</p>

No.	PAGINA	DEELREACTIE	BEANTWOORDING GEMEENTE	AANPASSING
31	p.61-66	<p>Buitengebieden</p> <p>Duinlandjes (p. 63) bestonden in de Berger Duinen al in de 17de eeuw. Bij verschillende buitenplaatsen in Egmond, waaronder Tijdverdrijf, werd in diezelfde tijd al experimentele duinakkertjes aangelegd. De passage over strandwallen en strandvlakten (p. 63) is nogal chaotisch. De strandwallen waren aanvankelijk veel breder, maar zijn grotendeels overstoven door de jonge duinen. Zoals boven aangeduid, werd de grens omstreeks 1600 min of meer gefixeerd op de huidige plaats. De loop van de Herenweg paste zich aan bij de verstuingen: omgeleid bij Bergen, dwars door de nollen ten zuiden van Egmond-Binnen.</p> <p>De structuur van de strandvlakten is inderdaad beïnvloed door het Oer-IJ en de Rekere, maar eerder ook al door het Zeegat van Bergen. Dat gebieden als de Sammerpolder zijn 'ingepolderd ter bescherming van (tegen?) het Oer-IJ' (p. 64) is volstrekt onhistorisch. Alle randpolders langs Berger- en Egmondermeer zijn door aanleg van dijkes in cultuur gebracht tussen de 13de en de 16de eeuw. Het eerst de later zo genoemde 'Oningepolderde landen', de randgebieden zonder waterstaatkundige organisatie, zoals het Noordveld bij Egmond-Binnen of de Wiert bij Bergen. Daarna de 'echte' polders met molenbemaling, zoals de genoemde Sammerpolder.</p> <p>De ontwikkeling ten noorden van de Kogendijk is anders en veel gecompliceerder verlopen, maar bevat zeer oude structuren (Noordlaan en Zuid laan) naast jongere aandijkingen (de meeste poldertjes langs de Rekere, zoals de Mangelpolder en de Kleindammerpolder.</p> <p>De op p. 66 genoemde duinrellen liggen wel in de rand polders, maar niet in de droogmakerijen. De drie Molensloten in de Philisteinse Polder en de 'moren' in de Grootdammerpolder zijn wèl een voortzettingen van gegraven afvoerkanaltjes van de kwel ('het duinval') van onder de voet van de jonge</p>	<p>Het doel van de betreffende tekst is om een compacte beschrijving in hoofdlijnen te geven van het gebied en de aanwezige kernkwaliteiten. De voorgestelde aanvullingen zijn zeker interessant, maar deze nota leent zich niet voor verdere verdieping. Er is wel en verwijzing opgenomen naar het meer uitgebreide beschrijving in het Landschapsontwikkelingsplan van Bergen.</p> <p>Het volgende wordt verwerkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De eerste duinlandjes stammen uit de 17de eeuw. - Er wordt in de tekst duidelijker benadrukt dat de strandwallen oorspronkelijk breder waren en grotendeels zijn overstoven door de jonge duinen. - Het Zeegat van Bergen wordt genoemd. - Ingepolderd ter bescherming tegen het Oer-IJ wordt terecht geschrapt. - De duinrellen en oude dijkes worden onder de strandwallen en -vlakten (dus niet bij droogmakerijen) als kwaliteit benoemd en in de beschrijving kort toegelicht. 	Ja

No.	PAGINA	DEELREACTIE	BEANTWOORDING GEMEENTE	AANPASSING
		<p>duinen.</p> <p>Overigens ontbreekt het nog altijd aan een goede historisch-geografische en landschappelijke beschrijving van zowel de oude dijkjes als de duinrellen en wat daarmee samenhangt.</p>		

2.2. Reclamant 2

Samenvatting

De zienswijzen heeft betrekking op het concept van de **Nota Omgevingskwaliteit van de gemeente Castricum**. Het betreft een zienswijze namens vijf erfgoedorganisaties die actief zijn in de gemeente en één landelijke erfgoedvereniging. De reclamant geeft aan dat het concept van de Nota omgevingskwaliteit een goed gestructureerd duidelijk document is. Het vormt een goede basis voor het veiligstellen van de hoge ruimtelijke kwaliteit van de gemeente Castricum, die in belangrijke mate wordt bepaald door het aanwezige cultuurhistorisch erfgoed. Toch zijn er een aantal onderdelen die aandacht, zo niet herziening nodig hebben.

Zienswijze en reactie gemeente per onderdeel

No.	PAGINA	DEELREACTIE	BEANTWOORDING GEMEENTE	AANPASSING
		Reactie per pagina Cursieve tekst is de tekst uit de nota. Rode cursieve tekst is voorgestelde aanpassing.		
32	p.7	<p><i>De rol van de commissie is om minder oordelend maar vooral ook om oplossingsgericht en inspirerend te zijn. Daarbij is meer mogelijk als er sprake is van een goed ontwerp. Er ligt dus ook een verantwoordelijkheid bij u als initiatiefnemer. U bent er zelf het meeste bij gebaat dat een ingreep ~~als~~ taal een geheel vormt en past in de directe omgeving. Deze nota kan daarbij helpen.</i></p> <p>De lezer wordt hier persoonlijk aangesproken. Onduidelijk wat de bedoeling daarvan is. De meeste lezers zullen nooit als initiatiefnemer optreden. Graag aanpassing van de tekst.</p>	Terechte correctie. Tekst wordt aangepast zoals voorgesteld.	Ja, alle nota's
33	p.13	<p>Kaart</p> <p>Het kaartbeeld wijkt enigszins af van de kaartbeelden van de landschapstypen die in de Ontwerp Omgevingsvisie aangegeven worden. Omdat het van belang is dat de Omgevingsvisie en de nota</p>	In de omgevingsvisie wordt onderscheid gemaakt in 4 landschappelijke deelgebieden. Het grootste verschil is dat de binnenduinrand als apart gebied is uitgewerkt. De kaartbeelden in de nota op p.12 en 13 is een weergave	Ja, alle nota's

No.	PAGINA	DEELREACTIE	BEANTWOORDING GEMEENTE	AANPASSING
		<p>Omgevingskwaliteit op elkaar aansluiten, zou in de kaartbeelden éénduidigheid betracht moeten worden. In de ontwerp Omgevingsvisie wordt de binnenduintrand als een apart landschapstype benoemd. In deze nota is dat niet het geval.</p> <p>Verder wordt het Oer-IJ in beide nota's binnen het landschap van de strandwallen en strandvlakten gebracht. Hoewel deze noord-zuid georiënteerde structuur de basisstructuur van Noord-Kennemerland is, is het landschap rondom Castricum niet leesbaar zonder de laag van het Oer-IJ. De interventie van het estuarium van het Oer-IJ in dit oorspronkelijke landschap is zo dominant, dat de noord-zuid gerichte structuur ter hoogte van het mondingsgebied verdwenen is en ingenomen is door oost-west gericht landschap met openheid, grillige kreekpatronen en oost-west gerichte oeverwallen. Hoewel verschillende tijdfasen van het Oer-IJ op pagina 11 weergegeven worden, is de directe relatie tussen het huidige topografie en het Oer-IJ stroomgebied moeilijk afleesbaar.</p> <div data-bbox="376 874 801 1209" data-label="Image"> </div> <p>Voorstel: Op het kaartbeeld van pagina 13 een stippellijn aanbrengen die de contouren van het Oer-IJ stroomgebied aangeeft. Dit stroomgebied is in het kaartje hiernaast weergegeven.</p>	<p>gegeven van de landschappelijke ontwikkeling gebaseerd op bestaande paleogeografische en geomorfologische kaarten. De binnenduintrand is geen geomorfologische duiding en daarom niet op deze kaarten weergegeven. Wel wordt de binnenduintrand in de nota benoemd, waaronder als kenmerkend onderdeel van de ruimtelijke identiteit van de gemeente (p.28).</p> <p>Het beter benoemen van het Oer-IJ en weergave op de kaart van p.13 zijn terecht opmerkingen. Met een arcering worden de oorspronkelijke stroomgeulen van het Oer-IJ op de kaart aangegeven. In de tekst wordt meer aandacht gegeven aan het Oer-IJ inclusief de oeverwallen en andere karakteristieken van het Oer-IJ. Eén en ander conform wat in de hierna volgende opmerkingen wordt aangegeven door de reclamant.</p>	
34	p.14	<p>Zie tekstuele aanpassing. <i>Geleidelijk aan werd ook het minder geschikte moerasachtige achterland in.....</i></p>	Terechte correctie. Tekst wordt aangepast zoals voorgesteld.	Ja
35	p.14	<i>Gebruik van de duinen</i>	Terechte correctie. Tekst wordt aangepast zoals voorgesteld.	Ja

No.	PAGINA	DEELREACTIE	BEANTWOORDING GEMEENTE	AANPASSING
		<p><i>De kalkrijke duinen werden vanaf de Middeleeuwen agrarisch gebruikt. Hierdoor ontstond het zogeheten 'zeedorpenlandschap' met een eigen vegetatie. Inmiddels zijn veel van deze akkertjes moeilijk of niet meer herkenbaar, maar vinden we er speciale 'zeedorpensoorten' zoals bitterkruidbremraap en oorsilene terug. In de duinen bij Castricum en Bakkum volgden eind 18de eeuw ontginningen, hiervan getuigen nog .....</i></p> <p>Toelichting: Ontginningen in de duinen vonden plaats zowel ter hoogte van het dorp Castricum als bij Bakkum.</p>		
36	p.16	<p><i>Rond 1903 werd het Koningsduin aangekocht voor de bouw van psychiatrisch zieken-huiscomplex Duin en Bosch.</i></p> <p>Toelichting: Het jaartal 1909 is onjuist. Waarschijnlijker is het 1903 of 1904. Het Archief Provinciaal Bestuur Noord-Holland 1851-1943 nr 3190 noemt het besluit van de aankoop in de najaarsvergadering van 1902. Ook was de bouw in 1909 al gerealiseerd.</p>	Terechte correctie. Tekst wordt aangepast zoals voorgesteld.	Ja
37	p.16	<p><i>Op verschillende plaatsen liggen oude schelpwegen of vaarten die gebruikt werden om schelpen te transporteren, zoals de Schulpvaart bij Castricum. Vanaf de stranden werden schelpen met karren via de Zeeweg aangevoerd naar de kalkbranderijen aan de Schulpstet in Bakkum of via de Schulpvaart naar de ovens in Akersloot.</i></p> <p>Toelichting: De schelpen werden zowel in Bakkum (van 1931 tot 1943) als in Akersloot tot kalk gebrand. Zie Jaarboek 21 (1998) van Oud-Castricum.</p>	Terechte nuancering. Tekst wordt aangepast zoals voorgesteld.	Ja
38	p.20	<p><i>De opkomst van recreatie en toerisme aan het begin van de 20ste eeuw zorgde voor een sterke groei van Bakkum. In 1925 werd de Zeeweg verhard</i></p>	Terechte nuancering. Tekst wordt aangepast zoals	Ja

No.	PAGINA	DEELREACTIE	BEANTWOORDING GEMEENTE	AANPASSING
		<p><i>en daarmee het duingebied en de kust ontsloten.</i></p> <p>Toelichting: De Zeeweg bestaat al eeuwen. In 1925 werd de weg voor het eerst verhard.</p>	voorgesteld.	
39	p.21	<p><i>Het waarderen en veiligstellen van archeologische waarden, rijksmonumenten en de van rijkswege beschermde dorpsgezichten, is geregeld in de Erfgoedwet. Voor provinciale monumenten is de provinciale erfgoedverordening van kracht. Bij ruimtelijke ontwikkelingen in cultuurhistorisch waardevol buitengebied is de Provinciale omgevingsverordening van belang, waarin ook de juridische doorwerking in de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie 2018 verankerd is. De omgang met cultureel erfgoed is geregeld in de Omgevingswet.</i></p> <p>Toelichting: De vuistregel voor de verdeling tussen Erfgoedwet en Omgevingswet is als volgt: het waarderen en veiligstellen van cultureel erfgoed en de zorg voor cultuurgoederen in overheidsbezit staat in de Erfgoedwet. De omgang met het cultureel erfgoed in de fysieke leefomgeving is geregeld in de Omgevingswet.</p> <p>https://www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/omgevingswet</p>	Terechte nuancering. Tekst wordt aangepast zoals voorgesteld.	Ja
40	p.22-24	<p>Kaartjes</p> <p>In de eerste linea van p. 24 wordt verwezen naar de 14 landschappelijke gemeentelijke monumenten en hun belang voor de kwaliteit van het lokale landschap. Deze belangrijke monumenten worden niet aangegeven op de kaartjes op p. 22 en 23. Verzoek: de landschappelijke monumenten in de vier kaartjes aangeven.</p>	<p>Voor een actueel overzicht van de monumenten wordt in de nota verwezen naar de gemeentelijke website.</p> <p>De beschermde monumenten zijn opgenomen in het gemeentelijke erfgoedregister van juni 2022.</p> <p>In dit erfgoedregister zijn de landschappelijke monumenten niet (meer) apart benoemd.</p> <p>De tekst op p. 24, incl. de genoemde aantallen monumenten, wordt hierop als volgt aangepast.</p>	Ja

No.	PAGINA	DEELREACTIE	BEANTWOORDING GEMEENTE	AANPASSING
			<p>De gemeente Castricum telt 47 rijksmonumenten, 6 provinciale monumenten en 140 gemeentelijke monumenten. Dat is inclusief de archeologische monumenten, die verwijzen naar de archeologische potentie van de gemeente. De lijsten met alle monumenten zijn te vinden op de gemeentelijke website.</p>	
41	p.23	<p>Kaartje Het provinciale monument Cronenburg ontbreekt. Verzoek: kaartje bijwerken.</p>	Terechte correctie. Kaartje wordt aangepast.	Ja
42	p.26	<p>2.3. Ruimtelijke identiteit De voorgaande beschrijvingen van de ontstaansgeschiedenis, ontwikkeling en cultureel erfgoed vormen een belangrijke basis voor de ruimtelijke identiteit van Bergen. De ruimtelijke identiteit – ook wel ‘couleur locale’ genoemd – wordt ‘gedragen’ door bestaande ruimtelijke structuren, erfgoed en markante gebouwen en plekken. ...</p> <p>Hier begint het veel ruimer en weidser Noord-Kennemerland, dat met zijn brede duinen en zijn open polders aansluit bij de gemeente Bergen. Landschappelijk en cultuurhistorisch gezien deelt de gemeente Castricum veel kenmerken met omliggende gemeenten. ...</p> <p>Het is onduidelijk waarom hier de gemeente Bergen genoemd wordt. Verzoek: aanpassen van de tekst</p>	Terechte correctie. Tekst ‘Bergen’ wordt vervangen door ‘Castricum’.	Ja
43	p.28	<p>Historische dorpskernen (Akersloot, Bakkum, Castricum, Limmen en De Woude)</p>	Uitgangspunt bij het opstellen van de nota was om geen structurele of grote beleidswijzigingen op te nemen. De regioniveaus zijn daarom beleidsneutraal overgenomen uit de	Nee

No.	PAGINA	DEELREACTIE	BEANTWOORDING GEMEENTE	AANPASSING
		<p>Toelichting: Limmen heeft nog herkenbare onderdelen van de historische dorpskern: rond het oude kerkje en de Hortus aan de Zuiderkerklaan, nabij het oude schooltje en het brandweer gebouw. Ook dit gebied verdient een hoog regieniveau.</p>	<p>huidige welstandsnota van Castricum (p.12 en verder, welstandsniveaus). Het betreffende gebiedje aan de Zuidkerkenlaan wordt in de huidige welstandsnota gekarakteriseerd als 'buitengebied' met een 'regulier welstandsniveau'. Deze reactie wordt meegenomen in een eerstvolgende evaluatie en eventuele herziening van de nota.</p>	
44	p.28	<p>- <i>Buitengebied</i> o <i>Strand</i> o <i>Jonge duinen</i> o <i>Strand- en oeverwallen en strandvlakten</i> o <i>Oude dijkjes</i> o <i>Droogmakerijen</i> o <i>Veenontginningen</i> o <i>Herkenbare Oer-IJ elementen</i></p> <p>Toelichting: Een uniek en kenmerkend onderdeel van de buitengebieden van de gemeente Castricum zijn de nog steeds herkenbare elementen van het Oer-IJ, zoals het micro reliëf en kronkelende waterlopen. Ook mogen naast de strandwallen de oeverwallen niet vergeten worden: het dorp Castricum ontstond op een oeverwal van de noordelijke Oer-IJ tak van de Rijn. Een tweede belangrijk aspect van het buitengebied dat niet wordt genoemd zijn de eeuwenoude dijkjes die nog steeds in het buitengebied te vinden zijn. Ze tonen de strijd tegen het water ten tijde van de vroege bewoning van dit gebied. Deze dijkjes verdienen een hoog beschermingsregiem. Op verschillende relevante plaatsen in de tekst van de nota hebben we dit aspect toegevoegd: zie de voorstellen voor tekst aanpassing op p. 58 (vierde alinea) en p. 61.</p>	<p>De opsomming op p.28 is een overzicht van gebiedstypering ter differentiatie van het buitengebied en geen opsomming van herkenbare karakteristieke elementen. De toevoeging van 'oeverwallen' is een goede aanvulling als gebiedstypering.</p> <p>De tekst op p.28 wordt als volgt aangepast:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Buitengebied</i> <ul style="list-style-type: none"> o <i>Strand</i> o <i>Jonge duinen</i> o <i>Strand- en oeverwallen en strandvlakten</i> o <i>Droogmakerijen</i> o <i>Veenontginningen</i> <p>Het is juist dat de genoemde elementen (oude dijkjes, Oer-IJ elementen) karakteristiek zijn voor het landschap. Daarom worden deze benoemd in de uitwerking van het buitengebied op pagina 61 (zie opmerking no. 62). De weergave op kaart van de historische dijkjes worden niet opgenomen.</p>	Ja

No.	PAGINA	DEELREACTIE	BEANTWOORDING GEMEENTE	AANPASSING
		<p>Het is wenselijk de ligging van deze ten dele middeleeuwse dijkjes in een kaartje te tonen. Hieronder een lijst van alle oude dijkjes in het buitengebied van de gemeente Castricum.</p> <p>Korendijk, Koogdijk, Zierendijk, Aagtendijk, Bogaardsdijk, Brakersdijk, Nesdijk, Startingerdijk, Zeerijdsdijkje, Zuiddijkje, Zanddijk, Limmerdam</p>		
45	p.32	<p><i>Voor deze gebieden zijn vooral de initiatiefnemer en omwonenden de hoeders van een goede omgevingskwaliteit. De beoordeling door de gemeente is er op gericht om excessen te vermijden. Als er alsnog in ernstige mate afbreuk wordt gedaan aan de aanwezige omgevingskwaliteit (exces) kan de gemeente ingrijpen en handhavend optreden. Ook de rol van belangenorganisaties kan hier belangrijk zijn.</i></p> <p>Toelichting: Omwonenden kunnen niet verantwoordelijk worden gehouden voor hun omgevingskwaliteit. Beleidsregels binden de gemeente, maar niet de burger. Wel kunnen burgers een zekere mate van toezicht houden op wat er in hun omgeving gebeurt. De rol van belangenorganisaties kan hier belangrijk zijn. Vooral als de gemeente goed zicht heeft op welke organisatie belangen heeft in een omgevingsaanvraag en deze organisatie daarom vroegtijdig betreft in het proces.</p>	<p>Het specifiek benoemen van belangenorganisaties bij het beoordelen van een exces en handhavend optreden is niet wenselijk. Daar ligt in eerste instantie wel een verantwoordelijkheid bij de gemeente. Dat neemt niet weg dat belangenorganisaties eventuele excessen kenbaar kunnen blijven maken aan de gemeente.</p>	Nee
46	p.32	<p>Castricum <i>Oosterbuurt</i>, Oude Haarlemmerweg > Bijzonder</p> <p>Toelichting: De Breedeweg is een organisch gegroeide lintstructuur. Echter door de Breedeweg onder te brengen bij 'lintstructuren' wordt deze weg geïsoleerd van het gebied Oosterbuurt, waarmee het een cultuurhistorische eenheid vormt.</p>	<p>Uitgangspunt bij het opstellen van de nota was om geen structurele of grote beleidswijzigingen op te nemen. De regieniveaus zijn daarom beleidsneutraal overgenomen uit de huidige welstandsnota van Castricum (p.12 en verder, welstandsniveaus). Het betreffende gebiedje Oosterbuurt wordt in de huidige welstandsnota gekarakteriseerd als</p>	Nee

No.	PAGINA	DEELREACTIE	BEANTWOORDING GEMEENTE	AANPASSING
		<p>Het ensemble Breedeweg, Doodweg, Oosterbuurt en Heemstederweg (samen de Oosterbuurt genoemd) vormen een cultuurhistorisch buurtschap waar het agrarisch verleden van Castricum nog goed zichtbaar is. De historische wegen- en kavelstructuur maken het een uniek onderdeel van historisch Castricum. De Oosterbuurt verdient als historische oeverwal het predicaat 'Bijzonder'.</p>	<p>'buitengebied' met een 'regulier welstandsniveau'.</p> <p>Deze reactie wordt meegenomen in een eerste evaluatie en eventuele herziening van de nota.</p>	
47	p.36	<p><i>Strand en strandplateau van Castricum aan Zee > Basis</i> <i>Jonge duinen > Basis</i> <i>Strand- en oeverwallen, strandvlakten incl. binnendelta Oer-IJ > Basis</i> <i>Droogmakerijen (Boekelermeer- en Zwartedijkpolder) > Basis</i> <i>Veenontginningen (Westwouderpolder) > Basis</i></p> <p>Toelichting: Voor de duidelijkheid is het zinvol om het strandplateau aan het einde van de Zeeweg te noemen in de opsomming. Hier ook de oeverwallen noemen samen met de strandwallen.</p>	<p>Terechte nuancering. Tekst wordt aangepast zoals voorgesteld.</p>	Ja
48	p.37	<p>Castricum</p> <p><i>De historische dorpskern van Castricum werd gevormd door de driehoek Dorpsstraat-Schoolstraat-Overtoom. Met de komst van de oorspronkelijke dorpskerk (11de eeuw) ontstond een gehucht dat verder uitgroeide tot het huidige Castricum. De kerk is gelegen op enige afstand van de Dorpsstraat aan een plein (Kerkpad).</i></p> <p>Toelichting: De historische dorpskern van Castricum bestond uit de driehoek Dorpsstraat-Schoolstraat-Overtoom. De kadastrale kaart van Castricum van 1832 bevestigt dit beeld. De Burgemeester Mooijstraat (toen nog Kramersweg geheten) was in 1832 nog volledig onbebouwd.</p>	<p>Terechte nuancering. Tekst wordt aangepast zoals voorgesteld.</p>	Ja
49	p.38	Bakkum	Terechte nuancering. Tekst wordt aangepast zoals	Ja

No.	PAGINA	DEELREACTIE	BEANTWOORDING GEMEENTE	AANPASSING
		<p><i>Bakkum kent geen historische kern, maar is een historisch lint dat wordt gevormd door de Bakkummerstraat, de Van Oldenbarneveldweg en de Heereweg. Tot 1812 was Bakkum ten noorden van de Zeeweg een zelfstandig dorp met een kern gevormd door de Heereweg, Achterlaan en Bleumerweg. In de huidige situatie is geen sprake van een winkelstraat, maar er zijn wel enkele winkels, restaurants en cafés.</i></p> <p><i>Voor het overige zijn het vooral woningen. Het dorpslint kenmerkt zich door een hoge bebouwingsdichtheid en verspringende rooilijnen. De bebouwing is divers en heeft één of twee lagen met kap met diverse kapvormen en -richtingen. Een traditionele baksteenarchitectuur overheerst. De meeste gevels kennen een verticale geleding.</i></p> <p>Toelichting: De historische kern van het oorspronkelijke dorp Bakkum (ten noorden van de Zeeweg, nu genoemd Bakkum-Noord) is het gebied waarin tenminste drie belangrijke huizen stonden: de Blauhoef, buitenplaats Gaeff en boerderij Starrenburg: in het gebied Heereweg, Achterlaan en Bleumerweg.</p>	<p>voorgesteld.</p>	
50	p.38	<p>Zoals hierboven bij punt pagina 28, sectie 3.1.1, eerste bullet (Historische dorpskernen) al is opgemerkt, zijn er ook in Limmen nog elementen van de oude dorpskern. Het gaat om het gebied rond het oude kerkje en de Hortus aan de Zuiderkerklaan, nabij het oude schooltje en het brandweer gebouw.</p> <p>Verzoek: De volgende korte tekst toevoegen direct na de sectie met het kopje Akersloot (Kerkbuurt).</p> <p>Limmen</p> <p><i>Limmen is één der oudste dorpen van Noord-Kennemerland en bestond in de vroege middeleeuwen uit diverse buurtschappen. Resten van de historische</i></p>	<p>Uitgangspunt bij het opstellen van de nota was om geen structurele of grote beleidswijzigingen op te nemen. De regieniveaus zijn daarom beleidsneutraal overgenomen uit de huidige welstandsnota van Castricum (p.12 en verder, welstandsniveaus). Het betreffende gebiedje aan de Zuiderkerklaan wordt in de huidige welstandsnota gekarakteriseerd als 'buitengebied' met een 'regulier welstandsniveau'.</p> <p>Deze reactie wordt meegenomen in een eerstvolgende</p>	

No.	PAGINA	DEELREACTIE	BEANTWOORDING GEMEENTE	AANPASSING
		<p><i>dorpskern zijn nog te vinden rond het oude kerkje en de Hortus aan de Zuiderkerklaan. Ook het oude schooltje en het brandweergebouw horen daarbij.</i></p>	<p>evaluatie en eventuele herziening van de nota.</p>	
51	p.41	<p>3.2.2. Lintstructuren <i>De landschappelijke structuur van strand, duinen en strandwallen is onderlegger geweest voor meerdere noord-zuid georiënteerde doorgaande routes. Deze routes volgen min of meer de aanwezige hoogtelijnen van de strandwal of oeverwal van het Oer-IJ. Vandaar dat ze vaak lichte krommingen vertonen. Op de strand- en oeverwallen ontstonden buurtschappen en geclusterde bebouwing zich langs de doorgaande wegen.</i></p> <p>Svp typfout herstellen.</p>	<p>Tekstuele correctie. Tekst wordt aangepast zoals voorgesteld.</p>	Ja
52	p.43	<p>Een kenmerkend historisch element van de bebouwde linten met daarnaast agrarische grond zijn de meidoorn- en ligusterhagen, waarmee de lintstructuren werden afgebakend. Door grootschalige nieuwbouw in bijv. Limmern dreigen deze elementen grotendeels te verdwijnen. Daarom het verzoek om in de lijst 'Gebiedskwaliteiten lintstructuren' één item toevoegen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een overwegend traditionele architectuur met gemetselde gevels, verticale gevel openingen, hellende daken en toepassing van baksteen, gebakken dakpannen, hout en natuursteen. - Kenmerkende meidoorn- en ligusterhagen die de lintbebouwing scheidde van de lager gelegen agrarische gronden. - Aanwezigheid van: <ul style="list-style-type: none"> o Herkenbare oriëntatiepunten en onderbrekingen van de linten zoals kerken, stolpboerderijen en andere unieke panden of plekken. 	<p>Terechte aanvulling. Tekst wordt aangepast zoals voorgesteld.</p>	Ja

No.	PAGINA	DEELREACTIE	BEANTWOORDING GEMEENTE	AANPASSING
53	p.44-45	<p>Bijzonder complex Duin en Bosch</p> <p>In deze sectie wordt het Duin en Bosch complex goed beschreven. Er ontbreekt echter één belangrijk element: de cultuurhistorische eenheid van Duin en Bosch met het woonbuurtje Dr. Ramaerlaan, Van Duurenlaan, een gedeelte van de Prof. Winklerlaan plus de doktershuizen aan de Van Oldenbarneveldweg. Ook op het onderste kaartje op p. 35 lijkt dit aspect te ontbreken. De meeste huizen in dit buurtje zijn rijksmonumenten, waarvoor volgens de kaartjes op blz. 34 en 35 een 'beperkt beoordelingsniveau' geldt, dit in tegenstelling met de doktershuizen aan de Van Oldenbarneveldweg. Wij stellen de volgende toevoeging voor na de laatste zin van sectie 3.2.3 op p. 44.</p> <p><i>[.....] worpen door architect F.W.M. Poggenbeek in een Rationalistische en Chalet-stijl. Een uitzondering is de voormalige boerderij 'Het Oude Huys' (nu particuliere woning), een duinboerderij uit ca. 1740. Het complex Duin en Bosch vormt een cultuurhistorische eenheid met het woonbuurtje Dr. Ramaerlaan, Van Duurenlaan, een gedeelte van de Prof. Winklerlaan en de doktershuizen aan de Van Oldenbarneveldweg. Hier woonden een deel van het personeel van het ziekenhuis. De meeste huizen in dit buurtje zijn rijksmonumenten, net als de gebouwen van Duin en Bosch. Voor dit hele ensemble is het 'bijzonder beoordelingsniveau' van toepassing.</i></p>	<p>Uitgangspunt bij het opstellen van de nota was om geen structurele of grote beleidswijzigingen op te nemen. De regieniveaus zijn daarom beleidsneutraal overgenomen uit de huidige welstandsnota van Castricum (p.12 en verder, welstandsniveaus).</p> <p>Het betreffende gebiedje Bakkum Oost wordt in de huidige welstandsnota gekarakteriseerd als onderdeel van Duin en Bosch met een 'bijzonder welstandsniveau'. Dit is niet correct overgenomen in de nieuwe nota en zal worden aangepast op het kaartje op p.35 en in de tekst.</p> <p>Het uitgangspunt is overigens dat voor alle aangewezen monumenten altijd het bijzondere beoordelingsniveau van toepassing is. Dit komt in de tekst nog niet goed naar voren en zal daarom op p. 31 bij 'Bijzonder beoordelingsniveau' worden toegevoegd.</p> <p>Tekst wordt aangepast zoals voorgesteld.</p>	
54	p.45	<p><i>De locatie was uitermate geschikt om het markante complex als een zelfstandig functionerende gemeenschap te isoleren. Het hele terrein kreeg een autarkische opzet en was nagenoeg geheel zelfvoorzienend met personeelwoningen, een moestuin, een kerk en een eigen watertoren en elektriciteitsvoorziening en een eigen begraafplaats. Begin jaren zestig werd het ziekenhuiscomplex met drie paviljoens uitgebreid om patiënten uit de dependance Medemblik in Bakkum te kunnen onderbrengen. In de jaren tachtig vond modernisering plaats. Er werden nieuwe</i></p>	<p>Terechte nuancering. Tekst wordt aangepast zoals voorgesteld.</p>	Ja

No.	PAGINA	DEELREACTIE	BEANTWOORDING GEMEENTE	AANPASSING
		<p><i>zorggebouwen gerealiseerd en zijn enkele paviljoens uit de beginperiode gesloopt.</i></p> <p>Toelichting: De modernisering en uitbreiding van Duin en Bosch vond plaats omdat patiënten uit Medemblik in Bakkum werden ondergebracht. De instelling in Medemblik werd gesloten. Dit gebeurde in het begin van de jaren zestig.</p>		
55	p.45	<p>De tekst kan op de onderstaande wijze geactualiseerd worden.</p> <p><i>Naar aanleiding van het vernieuwen en uitbreiden van de zorgactiviteiten van Parnassia Bavo Groep is het gebied herontwikkeld. Duin en Bosch heeft een totale kwaliteitsverbetering door een samenhangend geheel van zorggebouwen, behoud van monumenten, landschap en wonen. Het westelijk deel heeft zijn zorgfunctie behouden. Er zijn honderden woningen bijgebouwd. De stedenbouwkundige opzet en architectuur is gebaseerd op een eenduidige overkoepelende visie op het gebied en geënt op de cultuurhistorische betekenis en de oorspronkelijke landschappelijke en architectonische kwaliteiten.</i></p>	Terechte correctie. Tekst wordt aangepast zoals voorgesteld.	Ja
56	p.52	<p>Deze tekst kan geactualiseerd worden. De herontwikkeling van het stationsgebied is nog in een pril stadium.</p> <p><i>Het stationsgebied is gelegen tussen het dorp en het duingebied. Het gebied leent zich bij uitstek voor publieksfuncties in de sfeer van recreatieve, sociaal/culturele, educatieve en op de locatie afgestemde commerciële voorzieningen. Het station kent een lange geschiedenis vanaf 1867. Het stationsgebouw uit 1969 is in 2021 vervangen.</i></p>	Terechte nuancering. Tekst wordt aangepast zoals voorgesteld.	Ja
57	p.56	In de tekst onder dit kopje op p. 58 willen we graag ok verwijzen naar de	Terechte nuancering. Tekst wordt aangepast zoals	Ja

No.	PAGINA	DEELREACTIE	BEANTWOORDING GEMEENTE	AANPASSING
		<p>oeverwallen. Daarom het voorstel de koptekst als volgt aan te passen.</p> <p>Strand- en oeverwallen en strandvlakten</p>	voorgesteld.	
58	p.58	<p><i>De oudste strandwallen liggen het meest oostelijk. Hierop zijn nu de lintdorpen van Limmen en Akersloot gelegen. Bebouwing op deze noord-zuid gericht strandwallen zorgen samen met opgaande begroeiing voor verdichting waardoor het contrast tussen strandwallen en strandvlakten wordt vergroot. Oeverwallen ontstonden in de Oer-IJ delta aan de randen van de zijtak van de Rijn die hier in zee stroomde. Op zo'n oost-west gerichte oeverwal is het dorp Castricum ontstaan.</i></p> <p>Toelichting: Strandwallen en oeverwallen hebben beide in belangrijke mate bijgedragen aan de ontwikkeling in dit gebied.</p>	Terechte nuancering. Tekst wordt aangepast zoals voorgesteld.	Ja
59	p.58	<p>Het eerste deel van deze tekst kan vollediger gemaakt worden. Zie tekstvoorstel.</p> <p><i>Tussen de strandwallen liggen de relatief laag gelegen strandvlakten en de uitlopers van het Oer-IJ landschap. Het open weidelandschap hier ten zuiden van de strandwallen geldt als een van de meest gave polderlandschappen van Noord-Holland, waar op de achtergrond de duinen de horizon vormen. Een groot deel van het gebied is in het verleden bebouwd voor uitbreiding van Castricum.</i></p>	Terechte nuancering. Tekst wordt aangepast zoals voorgesteld.	Ja
60	p.58	<p><i>Door hun relatief lage ligging zijn het natte gebieden die als weilanden</i></p>	Terechte aanvulling. Tekst wordt aangepast zoals	Ja

No.	PAGINA	DEELREACTIE	BEANTWOORDING GEMEENTE	AANPASSING
		<p>worden gebruikt. In de weilanden is veel microreliëf aanwezig. Restgeulen van het Oer-IJ bleven bestaan als laagten in het landschap, en werden soms als watergangen benut als onderdeel van waterverbindingen.</p> <p>De Schulpvaart en de Hendriksloot zijn voorbeelden van restanten van deze oude waterlopen. <i>Naarmate het dit landschap meer bewoond werd groeide de strijd tegen het water. Uit deze vroege fase zijn nog vele dijke terug te vinden in het landschap. Ze dienden zowel om water tegen te houden en tegelijk voor verbindingswegen tussen de woongebieden. Voorbeeld is de Korendijk tussen Castricum en Heemskerk, die in de twaalfde eeuw is aangelegd.</i></p> <p>Toelichting: Een belangrijk aspect van het buitengebied wordt in de nota niet genoemd: de eeuwenoude dijkes die in het buitengebied te vinden zijn. Deze verdienen een hoog beschermingsregiem. Zie ook de aanpassing op p. 28.</p>	voorgesteld.	
61	p.58	<p>Correctie:</p> <p><i>Bij de (stolp)boerderijen treffen we ook grootschalige schuren en bollenschuren aan, bestaand uit groene wanden en grijze daken.</i></p>	Terechte correctie. Tekst wordt aangepast zoals voorgesteld.	Ja
62	p.61	<p>Strandwallen en -vlakten met Oer-IJ landschap</p> <p>In deze opsomming past ook de karakteristieke oost-west georiënteerde oeverwallen, zoals het Oosterbuurt lint in Castricum. Daarom onderstaande aanpassing van de bullet tekst. Ook in deze opsomming de oude dijkes opgenomen. Zie ook de voorgestelde aanpassing van p. 28 en p. 58.</p> <p><i>Strand- en oeverwallen en strandvlakten met Oer-IJ landschap</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>o Noord-zuid richting van doorgaande wegen op de strandwallen.</i> <i>o Oost-west georiënteerde oeverwallen met dezelfde functies.</i> 	<p>Terechte aanvulling. Tekst wordt aangepast zoals voorgesteld.</p> <p>Op basis van opmerking 31 worden ook de duinrellen als gebiedskwaliteit genoemd.</p> <p><i>Duinrellen vormen zeer karakteristieke landschapselementen, met cultuurhistorische waarde en een natuurwaarde omdat het kwelwater zoet, voedselarm en helder is.</i></p>	Ja

No.	PAGINA	DEELREACTIE	BEANTWOORDING GEMEENTE	AANPASSING
		<ul style="list-style-type: none"> <i>o De onregelmatige verkavelingspatronen van de strandvlakten.</i> <i>o Oude dijkes die ook als verbindingswegen fungeerden.</i> <i>o Karakteristieke geesten</i> <i>o De loop van het Oer-IJ is in het landschap nog herkenbaar in de grillige kavelpatronen en restanten van geulen en kreken. De Schulpvaart en de Hendriksloot volgen oude geulen van het Oer-IJ.</i> <i>o Tussen Limmen en Castricum de noordelijke zijtak van het Oer-IJ.</i> 		
63	p.62	<p>Graag de in de bullet tekst de in rood aangegeven sleutel-elementen van het landschap toevoegen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ruimtelijke ontwikkelingen dragen bij aan: <ul style="list-style-type: none"> <i>o het respecteren en zichtbaar en herkenbaar houden van de landschappelijke karakteristiek van de verschillende landschapstypen.</i> <i>o het versterken van (de beleving van) openheid van de strandvlakten.</i> - Terughoudend omgaan met toevoegingen. - Behouden van het contrast tussen de open strandvlakten en het meer besloten karakter van de strandwal. Behouden van zichtlijnen op het duingebied. - <i>Behouden van de specifieke aspecten van het Oer-IJ landschap, zoals kreken, historische dijkes oever- en strandwallen.</i> - Behouden en versterken van het duinlandschap met grote natuur- en recreatieve waarden. - Behouden variëteit en versterken samenhang van de binnenduinrand. - De herkenbaarheid en doorlopend karakter van de Herenweg als ruimtelijke drager versterken. - Behouden open strandvlakten en droogmakerijen met hoge en gave cultuur-historische waarden en het agrarisch gebruik als belangrijkste identiteitsdrager. 	Terechte aanvulling. Tekst wordt aangepast zoals voorgesteld.	Ja

No.	PAGINA	DEELREACTIE	BEANTWOORDING GEMEENTE	AANPASSING
64	p.63	<p>Het streven naar een goede omgevingskwaliteit hangt samen met een aantal basisprincipes. Door toepassing van deze principes worden bestaande gebiedskwaliteiten gerespecteerd en is er ruimte voor toevoegen van nieuwe kwaliteiten. <i>De gemeente houdt bij de beoordeling van elke ingreep in de fysieke leefomgeving proportioneel rekening met deze principes en we verwachten dat haar inwoners dat ook doet.</i></p> <p>Toelichting: Het is onduidelijk wie met de woorden 'wij' en 'u' worden aangeduid. Mogelijk de inwoners van de gemeente.</p>	<p>Terechte nuancering. Tekst wordt aangepast in: <i>'De gemeente houdt bij de beoordeling van elke ingreep in de fysieke leefomgeving proportioneel rekening met deze principes en de gemeente verwacht dat haar inwoners en initiatiefnemers dat ook doen.'</i></p>	Ja, alle nota's
65	p.65	<p>Uitgangspunt is dat <i>behalve</i> eigenaren, initiatiefnemers en ontwerpers in ieder geval <i>ook</i> de directe omwonenden <i>en relevante belangenorganisaties betrokken worden</i> bij ontwikkelingen en planvorming.</p> <p>Toelichting: Hier moeten ook 'belanghebbende organisaties' worden genoemd. Zie aangepaste tekst.</p>	<p>Terechte aanvulling. Tekst wordt aangepast zoals voorgesteld.</p>	Ja
66	p.68	<p>Als de Omgevingswet in werking treedt wordt de vastgestelde welstandsnota automatisch een beleidsregel voor het uiterlijk <i>en plaatsing</i> van bouwwerken (overgangsrecht, zie artikel 4.114 Invoeringswet). De gemeenteraad hoeft dan geen nieuwe nota vast te stellen. Om hierop vooruit te lopen is deze uitwerking alvast betiteld als 'Beleidsregel voor het uiterlijk van bouwwerken' in plaats van 'Welstandsnota'.</p> <p>Toelichting: Er is een (juridische) discussie of de plaatsing van bouwwerken (naast uiterlijk) wel of geen onderdeel is van het kwaliteitsbeleid onder de Omgevingswet. Voor niet-monumenten met cultuurhistorische waarde zou het goed zijn als de plaatsing wel onderdeel is van het beleid.</p>	<p>In het overgangsrecht behorende bij de Omgevingswet is aangegeven dat een welstandsnota als bedoeld in artikel 12a, eerste lid, van de Woningwet die van kracht is, geldt als een beleidsregel als bedoeld in artikel 4.19 van de Omgevingswet. In artikel 14.9 Ow is bewust gekozen voor de benaming 'beleidsregel voor het uiterlijk van bouwwerken'. Vandaar dat in deze verwijzing niet wordt gesproken over 'plaatsing'.</p> <p>Dat neemt niet weg dat de wettelijke plicht tot het stellen van beleidsregels over het uiterlijk van bouwwerken in geen enkel opzicht de vrijheid om ook over andere in regels vastgelegde onderwerpen beleidsregels vast te stellen wordt</p>	Nee

No.	PAGINA	DEELREACTIE	BEANTWOORDING GEMEENTE	AANPASSING
			tegengehouden/beperkt. De criteria in de nota (deel B) hebben daarom nog steeds betrekking op zowel het uiterlijk als de plaatsing van bouwwerken.	
67	p.71	<p>In de opsomming van klassen van beschermde monumenten ontbreken de 14 gemeentelijke landschappelijke monumenten. Hieronder toegevoegd in de tekst.</p> <p>1.4 Monumenten <i>De gemeente Castricum telt 44 rijksmonumenten, 3 provinciale monumenten en 135 gemeentelijke monumenten, waaronder 14 gemeentelijke landschappelijke monumenten. Daarnaast telt de gemeente 3 provinciale archeologische monumenten en 4 archeologische rijksmonumenten, die verwijzen naar de archeologische potentie van de gemeente. De lijsten met alle monumenten zijn te vinden op de gemeentelijke website. Ingrepen aan, op of bij een beschermd monument worden altijd voor advies voorgelegd aan de commissie.</i></p>	<p>Voor een actueel overzicht van de monumenten wordt in de nota verwezen naar de gemeentelijke website.</p> <p>De beschermde monumenten zijn opgenomen in het gemeentelijke erfgoedregister van juni 2022. In dit erfgoedregister zijn de landschappelijke monumenten niet (meer) apart benoemd. De aantallen op p. 24 en p. 72 worden in de tekst aangepast.</p>	Ja
68	p.71	pagina 71, foto Svp in het onderschrift vermelden: <i>(foto Ernst Mooij)</i>	Terechte aanvulling. Tekst wordt toegevoegd.	Ja
69	p.81	<p>Zoals voor pagina 28 is voorgesteld, ook hier Limmen toevoegen aan de benoemde historische dorpskernen.</p> <p>- <i>Historische dorpskernen (Bakkum, Castricum, Akersloot, Limmen, De Woude)</i></p>	Uitgangspunt bij het opstellen van de nota was om geen structurele of grote beleidswijzigingen op te nemen. De regioniveaus zijn daarom beleidsneutraal overgenomen uit de huidige welstandsnota van Castricum (p.12 en verder, welstandsniveaus). Het betreffende gebiedje aan de Zuiderkerklaan wordt in de huidige welstandsnota gekarakteriseerd als 'buitengebied' met een 'regulier	Nee

No.	PAGINA	DEELREACTIE	BEANTWOORDING GEMEENTE	AANPASSING
			<p>welstandsniveau'.</p> <p>Deze reactie wordt meegenomen in een eerstvolgende evaluatie en eventuele herziening van de nota.</p>	
70	p.81	<p>Onder de bullet Buitengebied horen ook het Oer-IJ landschap en de oude dijkjes genoemd te worden.</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Buitengebied</i> <ul style="list-style-type: none"> <i>o Strand</i> <i>o Jonge duinen</i> <i>o Strandwallen en -vlakten</i> <i>o Leesbaar Oer-IJ landschap</i> <i>o Oude dijkjes</i> <p><i>Veenontginningen</i></p>	<p>De opsomming op p.81 is een overzicht van gebiedstypering ter differentiatie van het buitengebied en geen opsomming van herkenbare karakteristieke elementen. De toevoeging van 'oeverwallen' is een goede aanvulling als gebiedstypering (zie ook opmerking 44).</p> <p>De tekst op p. 81 wordt als volgt aangepast:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Buitengebied</i> <ul style="list-style-type: none"> <i>o Strand</i> <i>o Jonge duinen</i> <i>o Strand- en oeverwallen en strandvlakten</i> <i>o Droogmakerijen</i> <i>o Veenontginningen</i> <p>Het is juist dat de genoemde elementen (oude dijkjes, Oer-IJ elementen) karakteristiek zijn voor het landschap. Daarom worden deze benoemd in de uitwerking van het buitengebied op pagina 61 (zie ook opmerking no. 62).</p>	Ja

2.3. Reclamant 3

Samenvatting

De zienswijzen heeft betrekking op het concept van de **Nota Omgevingskwaliteit van de gemeente Bergen**. Om het verduurzamen van woningen zo eenvoudig mogelijk te maken wordt gepleit om externe isolatie vergunningsvrij te maken. Als er geen vergunning aangevraagd hoeft te worden, bespaart dit tijd en geld.

Zienswijze en reactie gemeente per onderdeel

NO.	PAGINA	DEELREACTIE	BEANTWOORDING GEMEENTE	AANPASSING
71	p.88	Gezien het belang van verduurzaming, waarbij isolatie van woningen een noodzakelijk hulpmiddel is, bepleit ik het vergunningsvrij mogelijk maken van gevelisolatie aan de buitenkant van de gevel van vrijstaande woningen met de daarbij benodigde aanpassingen aan kozijnen, dak en goot. Gebleken is dat bij een aantal woningen spouwisolatie niet mogelijk of voldoende is. Als er geen vergunning aangevraagd hoeft te worden, bespaart dit tijd en geld. Ik verzoek daarom aanpassing van paragraaf 2.2.4	<p>Vergunningsvrijheid is vooralsnog landelijke regelgeving. In het kader van de Nota Omgevingskwaliteit zou het kunnen gaan om 'welstandsvrijheid' (geen beoordeling aan redelijke eisen van welstand).</p> <p>Aan de orde is hier externe isolatie. Bij die werkwijze is een veelheid van afwerkmaterialen mogelijk. Het al dan niet passen daarvan in de omgeving en bij het bouwwerk zelf vraagt een welstandsbeoordeling, waarbij het onder paragraaf 4.5 gestelde 'Duurzaamheid als vanzelfsprekendheid' een positief beoordelingskader geeft.</p>	Nee

3. Motie gemeenteraad Uitgeest

De motie heeft betrekking op het concept van de **Nota Omgevingskwaliteit van de gemeente Uitgeest**. De motie, aangenomen op 15 december 2022 in de raad van Uitgeest, behelst enerzijds het versterken van duurzaamheidsmaatregelen maar anderzijds nadere regulering ten aanzien van de aanleg van warmtepompen om verrommeling van de openbare ruimte en gebouwde omgeving tegen te gaan. De motie geeft het volgende daarover aan:

overwegende dat:

- Verduurzamen van onze wereld, land en dus onze gemeente voortvarend moet worden aangepakt.
- Verduurzamen realistisch, haalbaar en betaalbaar moet zijn.
- Het particulier initiatief daarbij essentieel is en niet zomaar door de Overheid tegengehouden zou moeten worden, tenzij er een ander zwaarwegend belang is.
- Tegelijk moeten we ook oog blijven houden op het tegengaan van verrommeling van de openbare ruimte en de gebouwde omgeving.
- Verduurzamingsmaatregelen een impact kunnen hebben op het aanzicht in de bebouwde omgeving.
- Nu niet overzichtelijk is op welke criteria hun plan (bijvoorbeeld de plaatsing van een warmtepomp) worden getoetst.

verzoekt het College:

1. Bij de eerstvolgende herziening van de welstandsnota onder de criteria voor kleine plannen (hoofdstuk 6 in de huidige versie) een paragraaf op te nemen over de criteria voor de plaatsing van Warmtepompen. Bij het opstellen van deze criteria zowel het belang van de energie- en warmtetransitie als het belang van een niet verrommelde openbare ruimte en gebouwde omgeving mee te nemen.
2. Bij het opstellen van de criteria de belangen van de transitie sterker mee te laten wegen, zonder het belang van de openbare ruimte en gebouwde omgeving uit het oog te verliezen.
3. Hierbij te onderzoeken of en hoe er ook (aanvullende) kaders meegenomen kunnen worden over de geluidsproductie van warmtepompen.

Beantwoording en wijzigingen

In de nieuwe Nota Omgevingskwaliteit is het onderwerp duurzaamheid al op verschillende plekken ingebed. De Nota bestaat uit een kaderstellend deel A en een deel B met beleidsregels over het uiterlijk van bouwwerken als toetsingskader voor bouwplannen.

Ad 1.

Het plaatsen van een buitenunit van een warmtepomp is in de meeste gevallen vergunningsvrij, maar niet altijd. Zo is de plaatsing tegen een voorgevel wel vergunningsplichtig. Alleen bij een vergunningaanvraag is wel sprake van welstandstoetsing. Voor kleine, eenvoudige vergunningsplichtige bouwplannen zijn er eenduidige sneltoetscriteria vastgesteld die ambtelijke afhandeling mogelijk maken.

Naar aanleiding van deze motie wordt het de tekst aangepast zoals in rood is aangegeven:

- a. onder hoofdstuk 4. Grote bouwplannen, paragraaf 4.3. Beoordelingscriteria. Dit gaat over nieuwe gebouwen of substantiële verbouwingen (p.97 e.v.), in alle nota's, toevoegen van:

Duurzaamheid

- *Het thema duurzaamheid dient als ontwerpuitdaging te worden gehanteerd, zowel stedenbouwkundig of landschappelijk op gebiedsniveau als architectonisch op gebouwniveau. Bij individuele nieuwbouw van een woning of pand kan duurzaamheid ook de basis zijn voor de algehele vormgeving.*
- *Er is op verschillende niveaus nagedacht over duurzaamheid, waaronder bestendigheid, energie- en klimaatbeheer, materiaalgebruik, afvalstromen, mobiliteit, ecologie en natuur etc.*
- *Bij de toepassing van voorzieningen t.b.v. duurzaamheid zoals zonnecollectoren/ -panelen, groene gevels/daken, **installatie-elementen zoals warmtepompen**, isolatiemaatregelen of dergelijke, passen deze binnen het architectonische concept van het gebouw en/of de stedenbouwkundige of landschappelijk context.*
- *Voorzieningen t.b.v. duurzaamheid (zoals zonnepanelen of warmtepompen incl. bijbehorende technische onderdelen zoals leidingen e.d.) zijn bij nieuwbouw integraal mee ontworpen.*
- *Voorzieningen t.b.v. verduurzaming van monumenten of karakteristieke panden zijn met uiterste zorg en respect voor de cultuurhistorische waarde vormgeven, in beginsel niet zichtbaar vanaf de openbare weg.*

- b. onder hoofdstuk 2. Kleine (ver)bouwplannen, paragraaf 2.2 Sneltoetscriteria (p.82 e.v.), in de nota's van Bergen, Uitgeest en Heiloo, toevoegen van:

2.2.6 Installatietechniek

In het zicht komende elementen als warmtepompen, airco-units e.d.

Plaatsing en maatvoering

- *hoogte tegen de voor- en zijgevel (voor zover vergunningsplichtig) maximaal 1 meter boven maaiveld.*

Materiaal, kleur en detaillering

- *kleur van het element en zijn leidingwerk als het betreffende gevelvlak.*

Ad 2.

In deel A van de nota is hiervoor het volgende opgenomen:

4.5. Duurzaamheid als vanzelfsprekendheid

Klimaatadaptie en energietransitie zijn noodzakelijke veranderingen die van grote invloed zijn op de fysieke leefomgeving. Elke ingreep zou in de basis bij moeten dragen aan deze transitie en in ieder geval een geïntegreerd onderdeel moeten zijn in het ontwikkel- en ontwerpproces. Daarbij speelt ook zorgvuldig ruimtegebruik en vergroening van de bebouwde omgeving een belangrijke rol. Niet alleen om een betere verblijfskwaliteit te creëren, maar ook ten behoeve van de biodiversiteit en het beperken van hittestress en wateroverlast. Uitgangspunt is dat de thema's klimaatadaptie en duurzaamheid als ontwerp-uitdaging worden gezien, zowel stedenbouwkundig als landschappelijk, en zowel op gebiedsniveau als op gebouwniveau. Daarbij kan op verschillende niveaus nagedacht worden over duurzaamheid, waaronder toekomstbestendigheid, klimaatadaptie, energie- en klimaatbeheer, materiaalgebruik, afvalstromen, mobiliteit, vergroening, ecologie en natuur etc.

Ad 3.

De bepalingsmethode voor de nieuwe geluidseisen van warmtepompen is vastgelegd in de Regeling Bouwbesluit 2012 (Staatscourant 2020, 62676). Hierop heeft de gemeente geen invloed. Het is geen kwestie voor de APV en ook

geen Europese regelgeving. Daarnaast is het geen onderwerp voor deel B van de Nota Omgevingskwaliteit, die gaat over het uiterlijk van bouwwerken.

4. Ambtelijke wijzigingen

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Bergen heeft gereageerd op het concept van de **Nota Omgevingskwaliteit van de gemeente Bergen**. De opmerkingen zijn besproken op 8 november 2022 met het college en ambtelijke projectleider. De opmerkingen, beantwoording en eventuele wijzigingen voor de nota zijn hieronder weergegeven.

Aangezien de opmerkingen voor alle gemeenten van belang zijn en gelijkvormigheid in de nota's wordt nagestreefd, worden de voorgestelde wijzigingen in alle vier nota's verwerkt.

Het geheel ontbreken van het aspect klimaatadaptatie/waterberging, terwijl wij (in Bergen) op het laagste punt van NHN met hele slechte afwatering wonen. Ruimtelijke plannen kunnen (bijvoorbeeld door verstening) de problematiek vergroten.

Beantwoording

De opmerking heeft betrekking op tuinen en niet op de openbare ruimte. Daarin voorziet het 'Programma van Eisen Openbare Ruimte'. Aangezien er uitgangspunten voor de gebouwen en voor de erfscheidingen worden gegeven is het niet onlogisch om ook onder 'duurzaamheid' een criterium voor klimaatadaptieve uitgangspunten daarvoor op te nemen.

Weliswaar is de inrichting van tuinen vergunningsvrij, maar een vermelding in de nota zet de kwestie bij welstandsbeoordelingen op de agenda om het daarmee bespreekbaar te maken met de initiatiefnemer.

Wijziging

Op blz. 101 onder het kopje 'Duurzaamheid' wordt de tekst gewijzigd in: *'Er is op verschillende niveaus nagedacht over duurzaamheid, waaronder bestendigheid, energie- en klimaatbeheer, materiaalgebruik, afvalstromen, mobiliteit, ecologie, natuur, klimaatadaptieve inrichting van tuinen, etc.'*

Het stuk mist (zie o.a. paragraaf 1.3) een goede balans met oog op participatie omwonenden - rol adviescommissie - rol college. Beslissingsbevoegdheid commissie heel zwaar aangezet, wat in een tijd van 'samen' tot werkbare oplossingen komen niet meer echt passend is.

Beantwoording

Paragraaf 1.3 begint met: 'Er is niks beters dan kwaliteit die ontstaat vanuit de omgeving zelf. Ontwikkelingen met een brede betrokkenheid leveren bijna altijd meerwaarde aan omgevingskwaliteit.' Dit geeft aan dat de Nota uitgaat van participatie als belangrijke drijfveer voor kwaliteit. De nota geeft daaraan geen verder uitwerking. Daarvoor is de verplichte participatieverordening het juiste instrument.

In de Nota staat nergens dat de adviescommissie een beslissingsbevoegdheid heeft. De commissie adviseert het college, dat de uiteindelijke afweging maakt. Daarnaast kan de commissie ook initiatiefnemers adviseren en meedenken in oplossingen. In paragraaf 1.3 staat namelijk de volgende zin: 'De rol van de commissie is om minder oordelend maar vooral ook om oplossingsgericht en inspirerend te zijn.'. Dit in navolging van een aangenomen motie van de tweede kamer bij vaststelling van de Omgevingswet waarin een vroege, brede rol voor de adviescommissie wordt bepleit. (Motie Veldman en Albert De Vries, Tweede Kamer, vergaderjaar 2014–2015, 33 962, nr. 120).

Met de Omgevingswet ligt er overigens de grootste verantwoordelijkheid bij de initiatiefnemer voor participatie om de buurt te betrekken. De gemeente kan daarin stimuleren en alleen bij door de gemeenteraad aan te wijzen buitenplanse activiteiten (plannen die niet passen in omgevingsplan) de initiatiefnemer verplichten.

Wijziging

Er is afgesproken nog een zin te wijden aan de relatie tussen participatie en de welstandsbeoordeling. In paragraaf 1.3 onder het kopje 'Van 'nee, tenzij ...' naar 'ja, mits ...': *Bij de beoordeling van ingrepen in de fysieke leefomgeving verschuiven we onze focus van verbieden ('nee, tenzij ...') naar mogelijkheden bieden ('ja, mits ...'). Op basis van ervaringen is namelijk gebleken dat het bieden van ruimte en het aangaan van de dialoog tot betere resultaten leidt. Daarbij is meer mogelijk **als u participeert in de beoordeling door in een vroeg stadium het gesprek met ons aan te gaan. Een goed plan is immers niet altijd te vatten in regels maar zal eerder tot stand komen door het gesprek aan te gaan. In de definitieve beoordeling voor de omgevingsvergunning zal altijd het plan aan de orde zijn waarin de participatie van omwonenden is verwerkt.***

Sommige 'kaderstelling' is wel erg detaillistisch: op hoeveel meter vlaggenmasten van een lantaarnpaal moeten staan, de bijpassendheid van reclame op een bedrijfspand.

Beantwoording

Dit is vooral politieke keuze over balans tussen ruimte geven en reguleren. De huidige welstandsnota is samen met de gemeente geëvalueerd. Daaruit is geconcludeerd dat de oorspronkelijke welstandsnota te regulerend was en weinig ruimte was om te bewegen. De nieuwe nota laat op veel vlakken meer ruimte voor ontwerp en maatwerk. Maatwerk is overigens altijd mogelijk. Het zijn namelijk beleidsregels waarvan je beargumenteerd kan afwijken in het advies, maar ook in de afweging door college. Zie paragraaf 1.4.

Het 'detaillistische' deel van de bepalingen valt onder de sneltoetscriteria voor kleinere (ver)bouwplannen. Deze zijn geformuleerd om ambtelijk af te kunnen handelen, dus zonder verdere welstandsadvisering van de adviescommissie. Dat betekent dat er geen ruimte is voor interpretatie. En dat vraagt om gedetailleerde omschrijvingen. Ook daarin is overigens wel een nadere afweging en maatwerk mogelijk: als een aanvraag niet past in de sneltoetscriteria kan deze in een ruimer kader door de volledige commissie worden besproken.

Wijziging

Ten aanzien van deze opmerking zijn geen verdere aanpassingen nodig in de Nota omgevingskwaliteit.

Het onderdeel circulariteit wordt gemist.

Beantwoording

Zie ook eerste punt. Circulariteit komt terug als onderdeel van duurzaamheid in de vorm van bestendigheid, materiaalgebruik en afvalstromen, in:

- Basisprincipe (deel A) onder 'Duurzaamheid als vanzelfsprekendheid (paragraaf 4.5.). Hierin wordt het uitgangspunt aangegeven dat bij ontwerpen (gebouwen en openbare ruimte)
- Beoordelingskader (deel B) voor bouwplannen onder kopje 'duurzaamheid'

Wijziging

Duurzaamheid in brede zin en daarbinnen circulariteit zal in het omgevingsplan een belangrijke rol krijgen. Op dit moment zijn geen verdere aanpassingen nodig in de Nota omgevingskwaliteit.

Een aanpassing in de tekst wenselijk over de mogelijkheid van het college om af te wijken van het advies van de commissie.

Het voorstel voor wijziging betreft het schrappen van het woord 'uiterst' in de volgende alinea op pag. 9 en 75:

Afwijken van het advies.

Het college van burgemeester en wethouders volgt in zijn oordeel in principe het advies van de commissie. Het college kan afwijken van het advies op inhoudelijke gronden of om andere redenen, bijvoorbeeld van economisch of maatschappelijk belang. Indien het college afwijkt van het advies wordt dit in de beslissing op de aanvraag van de vergunning gemotiveerd. De commissie wordt hiervan op de hoogte gesteld. Het college is ~~uiterst~~ terughoudend met het gebruik van deze mogelijkheid.

Vanuit participatie gedachte is de behoefte om meer (juridische) speelruimte te creëren voor het college en de gemeenteraad zonder de meerwaarde van de advisering van de adviescommissie teniet te doen. Dat kan door o.a. het woordje 'uiterst' te schrappen uit de 1ste bovenstaande zin die op meerdere pagina's in het document terugkomt.

Beantwoording

Deze mogelijkheid is overgenomen uit de bouwverordening, waarin als bijlage 9 het reglement van orde voor de welstandscommissie is opgenomen. Hierin staat: *Artikel 8.6 lid 3: Afwijken om andere redenen*

Het bevoegd gezag zal uiterst terughoudend zijn met het gebruik van deze mogelijkheid omdat de ruimtelijke kwaliteit niet snel ondergeschikt wordt geacht aan economische of maatschappelijke belangen.

Wijziging

Het college hecht waarde aan de genoemde nuancering in de tekst van de nota ten opzichte van het reglement van orde. In de nota wordt zoals voorgesteld het woord 'uiterst' in de betreffende alinea verwijderd.

Een aanpassing in de tekst is wenselijk over de rol van het college bij het aanwijzen van trendsetters.

Het is wenselijk de 'bevoegdheden' van de commissie i.r.t. college en gemeenteraad helder te blijven benoemen. Dat betekent op pagina 80 de volgende wijziging in de tekst: *'De commissie stelt, na goedkeuring door het college, de trendsetter vast.'*

Beantwoording

Het vaststellen van een trendsetter is geen 'zware' maatregel; een trendsetter wordt nooit verplicht. Afwijking blijft altijd mogelijk, maar dan komt het bouwplan weer ter toetsing bij de commissie of de gemandateerde. De trendsetter is tegelijk een middel om eenvormigheid in een wijk te bevorderen en een dienstbaarheid aan de initiatiefnemer om gebruik te kunnen maken van een bestaande plan via een lichtere procedure. Als het college invloed wil uitoefenen op het vaststellen van de trendsetter zijn er drie regelingen denkbaar, van 'zwaar naar licht':

1. De commissie draagt een bouwplan voor als trendsetter aan het college. Het college stelt de trendsetter vast. (middels een college-advies). Het lijkt een wat te gedetailleerde kwestie voor een formeel collegebesluit. De formulering wordt dan: *De commissie draagt een trendsetter voor en het college stelt deze vast.*
2. De commissie draagt een bouwplan voor als trendsetter, bespreekt dit met het college (al dan niet gemandateerd aan de portefeuillewethouder), en de commissie stelt bij akkoord de trendsetter vast. Dit kan meer informeel gebeuren, de ambtelijke toelichter kan dit inbrengen in het stafoverleg van de portefeuillewethouder, de uitspraak wordt genotuleerd en de goedkeuring wordt teruggenomen naar de commissie ter vaststelling van de trendsetter. De formulering wordt dan: *De adviescommissie draagt een trendsetter voor, bespreekt deze met het college, en stelt bij akkoord de trendsetter vast.*
3. De commissie stelt een trendsetter vast en informeert het college daarover. (al dan niet gemandateerd aan de portefeuillewethouder). De ambtelijke toelichter informeert de wethouder in het stafoverleg, of hij doet dat schriftelijk. De formulering wordt dan: *De commissie stelt een trendsetter vast en informeert het college.*

Wijziging

Er is gekozen voor optie 3 en de tekst op pagina 80 te wijzigen in: *'De commissie stelt een trendsetter vast en informeert het college.'*

